Halfjaarbericht 2015

ASN Groenprojectenfonds

ASN BELEGGINGSFONDSEN
voor de wereld van morgen

Halfjaarbericht 2015

ASN Groenprojectenfonds

ASN BELEGGINGSFONDSEN
voor de wereld van morgen

Inhoud

1	**Verslag over het beleid**	**5**
1.1	Opzet en opdracht van het fonds	6
1.2	Jaarvergadering van participanten	6
1.3	Beleidsontwikkelingen in de verslagperiode	6
1.4	Fundgovernance, interne organisatie en risicobeleid	7
1.5	Wijziging wet- en regelgeving	8
1.6	Ontwikkelingen bij de AIF-beheerder	8
1.7	Duurzaamheidsbeleid	8
1.8	Fondskosten	9
1.9	Marketing ASN Groenprojectenfonds	10
2	**Verslag over het beheer**	**13**
2.1	Fondsontwikkelingen en kerncijfers	14
2.2	Marktontwikkelingen en vooruitzichten	15
2.3	Nieuwe leningen	16
2.4	Risico's en risicobeheer	17
	Verklaring omtrent de bedrijfsvoering van de AIF-beheerder	19
3	**Halfjaarcijfers 2015**	**21**
3.1	Balans	22
3.2	Winst-en-verliesrekening	23
3.3	Kasstroomoverzicht	24
3.4	Toelichting algemeen	25
3.5	Toelichting op de balans	30
3.6	Toelichting op de winst-en-verliesrekening	38
4	**Overige gegevens**	**43**
4.1	Uitbesteding werkzaamheden	44
4.2	Transacties gelieerde partijen	44
4.3	Bestuurdersbelangen	44
4.4	Gebeurtenissen na balansdatum	44
	Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant	**47**
Bijlagen		**51**
1	Structuur en overige informatie	52
2	Regeling Groenprojecten 2010	54
3	Beleidsbepalers en vermogensbeheerders	64
4	Adresgegevens en personalia	68

4

Markthal Rotterdam

1 Verslag over het beleid

1.1 Opzet en opdracht van het fonds

Het ASN Groenprojectenfonds is opgericht door ASN Bank N.V. (de ASN Bank). Sinds 15 november 1995 is het een fonds voor gemene rekening met een open-end karakter. De beheerder van het fonds is ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB). ACTIAM N.V. (ACTIAM) is sinds 22 juli 2014 de AIF-beheerder van het fonds. De afdeling Duurzame Financieringen van de ASN Bank is projectadviseur; Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V. is de juridische eigenaar van de vermogensbestanddelen van het fonds.

De overheid heeft het ASN Groenprojectenfonds goedgekeurd als 'groene instelling'. Het doel en de werkzaamheden van groene instellingen bestaan eruit dat zij voor minstens zeventig procent beleggen in daartoe aangewezen projecten. Het ASN Groenprojectenfonds financiert voornamelijk projecten die de Nederlandse overheid heeft erkend in het kader van de Regeling groenprojecten 2010. Dit zijn projecten die in het belang zijn van de bescherming van het milieu, waaronder natuur en bos. Zo stelt het ondernemers in staat om natuur- en milieuprojecten uit te voeren die anders wellicht niet te realiseren zijn. Het fonds financiert vooral projecten in de sectoren duurzaam bouwen, windenergie en decentrale energievoorziening.

Particuliere beleggers in groenfondsen kunnen profiteren van een fiscaal voordeel van maximaal 1,9%. Hiermee wil de overheid milieu-initiatieven stimuleren. Het ASN Groenprojectenfonds biedt particuliere beleggers derhalve de mogelijkheid met fiscale voordelen in milieuvriendelijke projecten te beleggen.

Het fonds is als groene instelling vrijgesteld van inhouding van dividendbelasting op dividenduitkeringen aan zijn participanten.

1.2 Jaarvergadering van participanten

Op 30 april 2015 vond in de Beurs van Berlage te Amsterdam de jaarlijkse vergadering plaats van participanten in het ASN Groenprojectenfonds. Nadat de voorzitter van de raad van toezicht, Cateautje Hijmans van den Bergh, de vergadering had geopend, gaf Diane Griffioen namens de directie een toelichting op het jaarverslag. Alvorens een inkijkje te geven in de cijfers, stond Griffioen stil bij de belangrijke rol van het ASN Groenprojectenfonds in de klimaatambitie van de ASN Bank. Deze heeft de ambitie in 2030 per saldo klimaatneutraal te zijn met alle activiteiten op haar bankbalans en die van haar fondsen. Griffioen legde deze ambitie uit aan de hand van de illustratie van een weegschaal met twee schalen. In de linkerschaal is de CO_2-uitstoot van de financieringen en beleggingen uitgebeeld, en in de rechterschaal bevinden zich de projecten die CO_2-uitstoot vermijden. Wanneer de schalen in evenwicht zijn, is de ASN Bank per saldo klimaatneutraal. 'Het ASN Groenprojectenfonds is koploper in het vermijden van CO_2-uitstoot en is essentieel om de algehele doelstelling van de ASN Bank te bereiken. In 2014 heeft het fonds voor € 18 miljoen geïnvesteerd in windmolens, zonnepanelen, warmte-koudeopslag en bebouwing. De financiering van verduurzaming van de bebouwde omgeving is essentieel om de doelstelling te bereiken.'

Griffioen toonde een nieuw gebouw van zorginstelling Zienn in Leeuwarden (herontwikkelingsgebied de Potmarge). Daarbij is een oude school geïntegreerd in een nieuw gebouw. 'Duurzaamheid betekent voor de ASN Bank niet enkel een beter klimaat, maar ook zorgen voor een goede samenleving.' Zienn is een goed voorbeeldproject van het ASN Groenprojectenfonds dat bijdraagt aan een beter klimaat en een betere samenleving.

Vervolgens nam Griffioen de financiële resultaten van het ASN Groenprojectenfonds door. Het totaalrendement in 2014 werd voor een groot deel gedreven door de dalende marktrente. Daarnaast heeft een kleine uitstroom plaatsgevonden. Om het belang van de zittende participanten te beschermen, is het fonds aan het einde van het jaar tijdelijk gesloten voor nieuwe participanten. Begin 2015 is het weer opengegaan en sindsdien is er nieuwe instroom.

Kees Koedijk was herkiesbaar voor herbenoeming in de raad van toezicht. Lodi Hennink was kandidaat voor de vacature die is ontstaan door het aftreden van Roland van der Geest in 2014. De participanten stemden in met de herbenoeming van Koedijk en de benoeming van Hennink.

Participanten in het ASN Groenprojectenfonds kunnen de notulen van de vergadering opvragen bij ABB via de ASN Klantenservice op 0800 - 03 80 (gratis), van maandag tot en met vrijdag tussen 8.00 en 17.30 uur.

1.3 Beleidsontwikkelingen in de verslagperiode

In het eerste halfjaar van 2015 heeft de directie van ABB zich uitgesproken over een voorgenomen beleidswijziging voor het ASN Groenprojectenfonds.
In het jaarverslag 2014 is aangekondigd dat de directie zou onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om gebruik te maken van de Regeling groenprojecten buitenland 2002. Hierbij gaat het om het financieren van duurzaamheidsprojecten in niet-OESO-landen. Daarnaast liep een onderzoek naar de mogelijkheid de markt van groenprojecten in Nederland voor het fonds te vergroten door meer in risicodragend kapitaal te beleggen. Beide onderzoeken zijn in 2015 afgerond. De directie van ABB heeft de wens uitgesproken om het mogelijk te maken 5% van

het fondsvermogen in risicodragend kapitaal te beleggen, en 10% van het fondsvermogen in buitenlandse duurzame energie en energie-efficiëntieprojecten. Het traject tot het invoeren van de voorgestelde beleidswijziging is in het tweede kwartaal van 2015 ingezet met de AIF-beheerder ACTIAM.

Beide investeringsmogelijkheden passen in de huidige opzet van het ASN Groenprojectenfonds. De Regeling groenprojecten 2010 specificeert de sectoren die in aanmerking komen voor investeringen met een groenverklaring. Dit is belangrijk voor het ASN Groenprojectenfonds, want alleen groen verklaarde projecten vallen onder het zogenaamde groenpercentage en tellen zo mee voor de 70%-grens. De Regeling groenprojecten 2010 laat open hoe investeringen gefinancierd worden. Zij maakt geen onderscheid tussen risicodragend kapitaal en leningen. Met andere woorden, ook investeringen via risicodragend kapitaal in groen verklaarde projecten tellen mee voor het groenpercentage van het ASN Groenprojectenfonds. Tot nu toe maakt het ASN Groenprojectenfonds projecten alleen mogelijk door onderhandse leningen te verstrekken.

Naast de Regeling groenprojecten 2010, die zich op Nederlandse projecten richt, bestaat er een regeling voor projecten in het buitenland, de Regeling groenprojecten buitenland 2002. Onder deze regeling kunnen onder meer duurzame-energieprojecten met een groenverklaring in niet-OESO-landen gefinancierd worden. Deze projecten tellen daarom ook mee voor het groenpercentage van het fonds.

Na invoering van de voorgestelde beleidswijziging worden de mogelijkheden voor het ASN Groenprojectenfonds om in te beleggen vergroot. Beleggen in aandelenkapitaal is een goede manier om technologische innovaties en innovatieve projecten mogelijk te maken. Hiermee wordt de financierbaarheid van een project sterk vergroot. Het trekt ook andere investeerders aan, waardoor de kans op succes van het project toeneemt en risico's beter gespreid kunnen worden. Doordat het fonds na het invoeren van de voorgestelde beleidswijziging ook in vooral ontwikkelingslanden kan beleggen, neemt zijn verwachte impact toe. Via beleggingen in duurzame-energieprojecten in ontwikkelingslanden zorgt het fonds niet alleen voor vermijding van CO_2-uitstoot, maar ook voor educatie en werkgelegenheid. De directie verwacht dat de beleidswijziging tevens leidt tot een grotere risicospreiding. Door leningen in landen met andere economische cycli aan de portefeuille toe te voegen, wordt de portefeuille minder afhankelijk van het economische klimaat in Nederland en de renteontwikkelingen in de eurozone.

Totdat de voorgestelde beleidswijziging is ingevoerd blijft het huidige beleid van kracht. De financieringen in Nederland richten zich op de projecten zoals bedoeld in de Wet inkomstenbelasting 2001 en zijn nader uitgewerkt in de Regeling groenprojecten 2010. Wij concentreren ons op de financiering van projecten voor wind- en zonne-energie, decentrale energie-installaties (warmte-koude-installaties) en duurzaam bouwen. Het ASN Groenprojectenfonds heeft de laatste jaren vooral windprojecten gefinancierd, evenals projecten waarmee woningbouwcoöperaties hun woningvoorraad verder verduurzamen. Al enige jaren financiert het fonds ook installaties voor warmte-koude-opslag (WKO), soms in combinatie met de financiering van duurzaam vastgoed. Deze markt komt in aanmerking voor het fonds omdat ook WKO-installaties het energieverbruik verminderen en passen in de doelstelling van het fonds.

1.4 Fundgovernance, interne organisatie en risicobeleid

Fundgovernance

De governancestructuur van een beleggingsinstelling dient een integere uitoefening van het fondsbedrijf en een zorgvuldige dienstverlening (als bedoeld in artikel 4:14, 4:25 en 4:37e van de Wft) te waarborgen. Dit houdt onder meer in dat beheerders belangenverstrengeling moeten tegengegaan en moeten handelen in belang van de participanten. Om hier invulling aan te geven heeft de brancheorganisatie Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS) nadere richtlijnen gegeven voor de organisatorische opzet en werkwijze van (beheerders van) beleggingsinstellingen, zijnde de 'Principles of Fund Governance' (Principles).

ABB heeft in 2009 de Principles voor het ASN Groenprojectenfonds geïmplementeerd en neergelegd in de Gedragscode Fund Governance. De instelling van een onafhankelijke raad van toezicht is een van de uitwerkingen hiervan. De raad houdt, naast haar toezicht op ABB, onder andere toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften en interne regels, inclusief de naleving van de Principles en de Gedragscode Fund Governance. De directie van ABB heeft op 20 mei 2015 de Gedragscode Fund Governance aangepast naar aanleiding van de aanstelling van ACTIAM als AIF-beheerder. Deze aangepaste Gedragscode Fund Governance fungeert mede als toetsingskader voor de monitoring van ACTIAM door ABB.

De Code Vermogensbeheerders die DUFAS heeft opgesteld, is per 1 oktober 2014 in werking getreden. De Code Vermogensbeheerders geeft antwoord op de vraag wat klanten van hun fonds- en vermogensbeheerder mogen verwachten. Als leden van DUFAS onderschrijven ABB en ACTIAM de Code Vermogensbeheerders.

In hun jaarverslagen rapporteren ABB en ACTIAM over hun naleving van de Code Vermogensbeheerders volgens het 'comply and explain-principe' (toepassen of uitleggen).

Interne organisatie beheerder

Bij het uitvoeren van zijn taak doet ABB een beroep op de organisatie en de expertise van de ASN Bank en SNS Bank. Het hanteert daarvoor werkafspraken waarin procesbeschrijvingen en een beschrijving van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) zijn vastgelegd. Per kwartaal verzorgt de afdeling Compliance van de ASN Bank rapportages over de wettelijke kaders.

Risicobeleid

ACTIAM is als AIF-beheerder verantwoordelijk voor het risicobeheer van het Fonds. Dat ontslaat ABB niet van de verplichting om ook aan eigen risicobeheer te doen voor de processen en taken die niet bij ACTIAM zijn ondergebracht. Daaronder vallen onder meer duurzaamheidsbeleid, marketing, productontwikkeling, distributie en aanstelling en monitoring van de AIF-beheerder, evenals de verantwoordelijkheid tegenover de participanten. Het risicobeheer bij ABB is ingericht om te waarborgen dat risico's in de processen van ABB zoveel mogelijk beperkt zijn. Ook moet de inrichting van het risicobeheer waarborgen dat ABB adequaat kan optreden bij eventuele incidenten.

De doelstelling van het risicobeheerbeleid van ABB is te waarborgen dat de belangrijkste risico's die betrekking hebben op de rol van ABB, worden geïdentificeerd en inzichtelijk worden gemaakt. Het doel van dit risicobeheerbeleid is drieledig, namelijk:

- een beheerste, integere bedrijfsvoering, waaronder beleid op het gebied van belangenverstrengelingen;
- naleving van wet- en regelgeving; en
- handelen in het belang van participanten.

Op jaarbasis doet ABB een risk self-assessment: het maakt een inschatting van mogelijke risico's in de processen, de waarschijnlijkheid dat deze risico's werkelijkheid worden en de mogelijke impact van deze risico's. Tevens bepaalt ABB acties om deze risico's te verzachten. Deze acties monitort ABB periodiek.

ACTIAM en ABB bespreken jaarlijks het risicobeheer dat ACTIAM heeft gevoerd, en stemmen mogelijke aanpassingen af. Naar aanleiding van de implementatie van de 'Alternative Fund Managers Directive' (AIFMD) is het risicobeheer veranderd, zodat dit voldoet aan de nieuwe eisen die volgen uit de nieuwe wet- en regelgeving. Zo zijn bijvoorbeeld het liquiditeitsbeleid en het beleid voor het beheer van tegenpartijrisico veranderd (de concrete risico's staan verder omschreven in paragraaf 2.4).

1.5 Wijziging wet- en regelgeving

Financiële instellingen stellen sinds 1 juli 2014 vast of relaties mogelijk belastingplichtig zijn in de Verenigde Staten. Dit vloeit voort uit de overeenkomst tot uitwisseling van gegevens die het ministerie van Financiën op 18 december 2013 sloot met de Amerikaanse overheid. Aanleiding hiervoor is de Amerikaanse belastingwet, Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA).
Deze wetgeving is bedoeld om ervoor te zorgen dat Amerikaans belastingplichtigen die buiten de Verenigde Staten tegoeden aanhouden, correct belastingaangifte doen bij de Amerikaanse belastingdienst, de IRS.

Het ASN Groenprojectenfonds kwalificeert als Financiële Instelling waardoor de FATCA-wet- en regeling van toepassing is. Doordat het fonds kwalificeert als financiële instelling die Deemed Compliant is, zijn de FATCA-verplichtingen voor het fonds beperkt. ABB zal de FATCA-status van het fonds monitoren om te beoordelen of er implicaties vanwege FATCA zijn als er wijzigingen plaatsvinden in het fonds.

1.6 Ontwikkelingen bij de AIF-beheerder

De directie heeft er kennis van genomen dat na balansdatum de verkoop van VIVAT (handelsnaam REAAL N.V.) aan Anbang Group Holdings Co. Ltd. is afgerond. Anbang Group Holdings Co. Ltd. is een volle dochter van Anbang Insurance Group Co. Ltd. (Anbang), een vooraanstaande Chinese verzekeringsmaatschappij. ACTIAM, de AIF-beheerder, is onderdeel van VIVAT. De statutaire naam van REAAL N.V. is gewijzigd in VIVAT N.V.

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat door deze overname het duurzaamheidsbeleid van de AIF-beheerder zal wijzigen.

1.7 Duurzaamheidsbeleid

Duurzaamheidsbeleid

ABB belegt zowel financieel als maatschappelijk verantwoord, namelijk uitsluitend in ondernemingen, instellingen en overheden die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. Het duurzaamheidsbeleid van de ASN Bank en ABB is vastgelegd in beleidsdocumenten. Deze bevatten de duurzaamheidscriteria voor de selectie van alle financieringen en beleggingen. Het beleid voor elke pijler van het duurzaamheidsbeleid – mensenrechten, klimaat en biodiversiteit – is uitgewerkt in een apart beleidsdocument. U vindt het duurzaamheidsbeleid via asnbank.nl/beheerder (u klikt onder de tab *Wat doen wij op Waar kiezen we voor? > Duurzaamheidsbeleid*).

Duurzame selectie

De selectie van duurzame financieringen voor het ASN Groenprojectenfonds is een grondig, zorgvuldig

proces, dat plaatsvindt volgens een vaste procedure. De projectadviseur schrijft een projectvoorstel. Het team analisten van de afdeling Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek (DBO) van de ASN Bank onderzoekt of het project voldoet aan de duurzaamheidscriteria van ABB. De analyse leidt tot een advies aan ABB. ABB keurt een project goed of af voor het ASN Beleggingsuniversum, de verzameling van projecten waarin het ASN Groenprojectenfonds mag beleggen. Na goedkeuring van ABB wordt een project opgenomen in het ASN Beleggingsuniversum. ACTIAM hanteert het ASN Beleggingsuniversum en maakt tevens een financiële beoordeling om te bepalen of de lening in de portefeuille wordt opgenomen. Wijzigingen in het ASN Beleggingsuniversum vinden plaats door: 1. projecten nieuw toe te laten; 2. het aflopen van een lening.

Wijzigingen ASN Groenprojectenfonds Beleggingsuniversum

In het eerste halfjaar van 2015 heeft ABB zeven projecten onderzocht en goedgekeurd. Van deze projecten heeft het ASN Groenprojectenfonds er één gefinancierd: Zonnedak Amstelveencollege B.V. Dit is een financiering van 284 zonnepanelen met een vermogen van 72 kilowattpiek op het dak van het Amstelveencollege te Amstelveen. Meer informatie over deze projecten vindt u in paragraaf 2.3, Nieuwe leningen en deelnemingen.

CO_2-uitstoot

In onze visie is het klimaatprobleem zeer urgent. Het noodzaakt iedereen om bij te dragen aan de oplossing ervan. De ASN Bank wil daar een maximale bijdrage aan leveren, ook al omdat we een voorbeeld willen zijn voor andere ondernemingen en financiële instellingen. Daarom namen we bij de herziening van ons klimaatbeleid een fundamenteel doel op voor de lange termijn: wij willen dat alle activiteiten van de ASN Bank en de ASN Beleggingsfondsen in 2030 netto klimaatneutraal zijn. Dat geldt voor zowel de kantoororganisatie als voor alle financieringen en beleggingen op de balans van de ASN Bank en van de beleggingsfondsen van ASN. Dat houdt het volgende in. Tegenover onze investeringen en beleggingen die broeikasgassen uitstoten, staan onze investeringen en beleggingen die de uitstoot van broeikasgassen verminderen. Ons doel is dat de som van de uitstoot en de vermindering van uitstoot in 2030 op nul uitkomt, zodat er netto geen negatief effect op het klimaat is. De kantoororganisatie van de ASN Bank en ABB is al klimaatneutraal.

Het ASN Groenprojectenfonds financiert vooral projecten die CO_2-uitstoot vermijden. Daarmee levert het een positieve bijdrage aan de oplossing van het klimaatprobleem. De grootste bijdrage van het fonds aan vermijding van CO_2-uitstoot komt van wind op land. Daarna volgt biovergisting en als derde categorie warmte-koude-opslag (WKO).

In het eerste halfjaar van 2015 laat het fonds een positief klimaatrendement zien: met 24,5% meer CO_2-vermijding dan in 2014. Dit komt mede doordat het fonds is gegroeid. Nieuwe financieringen aan Windpark Kreekkraksluis, Windpark Coevorden en Zonnedak Amstelveelcollege B.V. droegen sterk bij aan het positieve resultaat.

Ook is de kwaliteit van de data verder verbeterd. We berekenen de absolute CO_2-uitstoot met behulp van informatie die Ecofys levert. Ecofys is een adviesbureau op het gebied van duurzame energie, energiebesparing en CO_2-efficiëntie, energiesystemen en –markten en energie- en klimaatbeleid.

Absolute CO_2- uitstoot in tonnen per 30 juni 2015	*Verschil*	*1e halfjaar 2015 (geannualiseerd)*	*2014*	*2013*
ASN Groenprojectenfonds	24,5%	-112.725*	-90.551	-88.530

1.8 Fondskosten

Fondskosten

ABB is beheerder van het ASN Groenprojectenfonds. Hiervoor brengt het een vast percentage in rekening, de fondskosten. De fondskosten worden aan de participanten niet apart in rekening gebracht, maar zij komen ten laste van het resultaat van het fonds. Dit komt tot uitdrukking in de koers van het fonds. De fondskosten bedragen op jaarbasis 1% van het fondsvermogen Deze vergoeding wordt per maand berekend op basis van ééntwaalfde van het jaartarief over het totale fondsvermogen van het fonds aan het einde van iedere maand. Deze vergoeding wordt iedere maand achteraf in rekening gebracht en komt ten laste van het vermogen van het fonds. De beheerder betaalt uit deze inkomsten alle kosten die samenhangen met het beheer van het fonds. Dit zijn onder andere de personeelskosten, organisatiekosten, marketingkosten, de kosten van het AIF-beheer, het duurzaamheidsonderzoek, de administratieve dienstverlening, de distributie, alsmede de accountantskosten, het bewaarloon, de kosten voor overige (advies)diensten en overige kosten. De vermogensbeheerder ontvangt geen prestatiebeloning (performance fee). De reden daarvoor is dat er geen financiële prikkels gegeven worden om het hoogst

mogelijke rendement te behalen. Het uitgangspunt van onze beleggingen is een duurzame wereld te bevorderen.

Lopendekostenfactor

De lopendekostenfactor (LKF) geeft de kosten weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen. Interestkosten en transactiekosten worden niet meegenomen in de berekening. Bij berekening van de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of net asset value (NAV) wordt afgegeven. Alle NAV's die gedurende het jaar worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

Over het eerste halfjaar 2015 was de gerealiseerde lopendekostenfactor (LKF) van het ASN Groenprojectenfonds als volgt:

	Gerealiseerd 01-01-2015 t/m 30-06-2015	*Gerealiseerd 01-01-2014 t/m 30-06-2014*
Lopendekostenfactor	*0,50%*	*0,49%*

1.9 Marketing ASN Groenprojectenfonds

Het ASN Groenprojectenfonds is in het eerste halfjaar 2015 gegroeid van € 342,9 miljoen tot € 351,5 miljoen. Deze groei is voornamelijk toe te schrijven aan de instroom van € 12,9 miljoen, waarvan € 3,3 miljoen dividend dat is herbelegd in het fonds. Het fonds boekte in het eerste halfjaar 2015 een negatief netto-koersresultaat van € 2,2 miljoen. In mei 2015 werd € 3,3 miljoen uitgekeerd aan dividend, dat herbelegd is in het fonds. Het ASN Groenprojectenfonds wordt aan klanten van de ASN Bank aangeboden, evenals aan klanten van overige labels van SNS Bank N.V.
In 2013 lanceerde de ASN Bank WAAR(de) op de kaart. Dit is een webpagina waarop onder meer is te zien hoe het ASN Groenprojectenfonds zijn missie in de praktijk brengt en waar het geld van participanten naartoe gaat. De ASN Beleggingsfondsen hebben inmiddels een eigen kaart op de website asnbank.nl/beleggen. Deze toont alleen de ondernemingen, projecten en microfinancieringsinstellingen waarin de zeven ASN Beleggingsfondsen – de vijf fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V., het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds – beleggen. In het eerste halfjaar van 2015 bekeken maandelijks gemiddeld ruim 12.000 mensen de kaart. Dat is ruim tien keer zoveel als vorig jaar.

De ASN Bank voerde in het eerste halfjaar van 2015 een campagne voor de beleggingsfondsen, samen met Amref Flying Doctors en WakaWaka. Bij iedere storting van € 2.000 of meer in de ASN Beleggingsfondsen schonk de bank een bedrag aan Amref voor de opleiding van verloskundigen. Elke afgestudeerde verloskundige kreeg bovendien een WakaWaka Power. Met deze zonnelamp annex –oplader kan zij nachtelijke bevallingen bijlichten en haar mobiele telefoon opladen om goed bereikbaar te zijn. Goede verloskundige hulp is in Afrika van groot belang. In Afrika ten zuiden van de Sahara sterven jaarlijks 162.000 vrouwen tijdens hun zwangerschap of bevalling. De inzet van verloskundigen is essentieel om de sterfte van moeders en kinderen bij de bevalling te verminderen. Ongeveer 10.000 beleggers deden mee aan de actie. Daardoor kon de ASN Bank € 50.000 aan Amref doneren voor de opleiding van verloskundigen.

Zonnepanelen, basisschool Bos en Lommer

2 Verslag over het beheer

2.1 Fondsontwikkelingen en kerncijfers

Rendement

Over het eerste halfjaar van 2015 behaalde het ASN Groenprojectenfonds op basis van intrinsieke waarde een rendement van -0,28%. Dit is inclusief het herbelegde dividend ontvangen in 2015 van € 0,25 per participatie (ontvangen in 2014: € 0,40). Gedurende de verslagperiode vond een afwaardering plaats van € 500.000 (verder beschreven in paragraaf 2.5). Deze afwaardering had een negatieve impact (-0,14%) op het rendement van het fonds. De waardedaling van de leningen als gevolg van een licht gestegen kapitaalmarktrente hadden negatieve invloed op het rendement. Als de kapitaalmarktrente stijgt dalen de koersen van leningen met een vaste rente.

Het rendement van het fonds wordt niet met een benchmark vergeleken. In Nederland ontbreekt een index die zou kunnen dienen als benchmark voor groenfondsen.

Portefeuillebeheer

Het beleggingsbeleid van het ASN Groenprojectenfonds is gericht op de financiering van projecten voor duurzame energie zoals wind- en zonne-energie en decentrale energie-installaties (warmte-koude-installaties). Het fonds richt zich meer op financieringen in de zorg. Het gaat dan om financieringen van verduurzaming van zorgvastgoed waarvoor een groenverklaring is afgegeven.

In de eerste helft van 2015 verstrekte het fonds in totaal drie nieuwe leningen van in totaal € 46,0 miljoen. Daarnaast zijn er verregaande afspraken om leningen van in totaal € 18,3 miljoen te verstrekken om twee projecten te realiseren. Een van deze twee projecten heeft de kredietaanbieding van € 4,6 miljoen inmiddels geaccepteerd. Gedurende de verslagperiode vond er voor € 5,9 miljoen aan aflossingen plaats.

Groenpercentage toegenomen

Het groenpercentage van het fonds is in de verslagperiode gestegen van 73,0% tot 83,3%. Daarmee is het ruim boven de vereiste 70%. In de eerste helft van 2015 is het fonds nieuwe leningen aangegaan, waardoor het groenpercentage gestegen is. Om de liquiditeitspositie op adequate wijze te beheren, ging het fonds in juni een standby-kredietfaciliteit aan met de ASN Bank. Op basis van deze faciliteit kan het fonds, indien nodig om participanten uit te kunnen laten treden, tijdelijk krediet aantrekken. In de verslagperiode heeft het fonds hier geen gebruik van gemaakt. In de toelichting op de jaarrekening in paragraaf 3.5 worden de details van deze kredietfaciliteit toegelicht.

Rendement in %	*Fonds*
Eerste halfjaar 2015	-0,28
Eerste halfjaar 2014	2,77
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	2,46
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	1,73
Gemiddeld per jaar sinds start (15-11-1995)	3,09

Kerncijfers in euro's	
Koers ultimo juni 2015	26,55
Koers ultimo 2014	26,87
Hoogste koers in twaalf maanden	27,16
Laagste koers in twaalf maanden	26,26
Dividend over het boekjaar 2014	0,25

Fondsontwikkeling	*30-06-2015*	*31-12-2014*
Fondsomvang in miljoenen euro's	351,49	342,87
Aantal uitstaande participaties	13.238.445	12.758.803

Vijf grootste debiteuren in % van het fondsvermogen	
Windpark Kreekraksluis B.V.	12,11
Stg. Groenfonds	9,54
Stichting Portaal	7,35
ENECO Holding N.V.	6,93
Stichting Woonconcept	4,45

Fondsontwikkeling	*30-06-2015*	*31-12-2014*
Fondsomvang in miljoenen euro's	351,49	342,87
Aantal uitstaande participaties	13.238.445	12.758.803

Sectorverdeling
in % van de portefeuille

A Duurzaam bouwen	38%
B Windenergie	29,6%
C Natuur en overige groenprojecten	21,6%
D Decentrale energievoorziening	5,7%
E Biovergisters	2,2%
F Niet-groene portefeuille	2,2%
G Zonne-energie	0,6%

Kerncijfers laatste vijf jaar

Jaar	*Omvang vermogen (x € 1.000)*	*Aantal uitstaande participaties*	*Totale opbrengsten[1] (x € 1.000)*	*Totale kosten (x € 1.000)*
1e halfjaar 2015	351.486	13.238.445	3.415	2.279
2014	342.873	12.758.803	7.054	3.748
2013	332.196	12.796.270	7.315	3.562
2012	339.419	12.786.414	7.845	3.388
2011	309.240	12.072.630	8.321	8.151
2010	353.186	13.656.741	9.310	3.596

Jaar	*Koers einde jaar (€)*	*Intrinsieke waarde per participatie (€)*	*Uitbetaald dividend (€)*	*Rendement[2] inclusief herbelegging*
1e halfjaar 2015	26,55	26,55	0,25	-0,28%
2014	26,87	26,87	0,40	5,11%
2013	25,92	25,96	0,45	-0,53%
2012	26,53	26,55	0,50	5,69%
2011	25,59	25,61	0,40	0,60%
2010	25,85	25,86	0,50	-0,34%

1 De opbrengsten zijn exclusief waardeveranderingen van beleggingen.
2 Het rendement is gebaseerd op de koers aan het einde van het jaar (afgifteprijs).

2.2 Marktontwikkelingen en vooruitzichten

Duurzame energie

De vraag naar financiering voor windenergie projecten houdt onverminderd aan. Dit wordt primair gedreven door onverminderde steun vanuit de overheid om het bestaande Energieakkoord in Nederland ten uitvoer te brengen. Hierbij wordt een hoge prioriteit gegeven aan de bouw van windcentrales zowel op land als in watergebieden. Een belangrijke ontwikkeling is dat een groot deel van de benodigde capaciteit in grotere projecten gefinancierd zal gaan worden.

Het fonds heeft zich in 2014 en in de eerste helft van 2015 hoofdzakelijk gericht op de Nederlandse markt voor windenergie. Verschillende partijen hebben aangegeven dat zij met het fonds in zee willen gaan. Het fonds heeft inmiddels diverse financieringen verstrekt. De lening aan Windpark Kreekraksluis van € 42,25 miljoen was vanwege haar omvang een mijlpaal voor het fonds. Daarnaast heeft het fonds financieringen verstrekt aan kleinere windparken. De focus op de windmarkt blijft in de tweede helft van 2015.

In de Nederlandse zonne-energie komen er naast kleinere projecten nu ook grotere projecten voor zonne-energie van de grond. Daarnaast is een nieuwe ontwikkeling dat kleinere projecten collectief ter financiering aangeboden worden. Dit wordt onder andere mogelijk gemaakt door *crowd funding* van aandeelkapitaal in zonne-energie projecten. Beide ontwikkelingen zorgen voor hogere kosten efficiëntie bij zonprojecten en mogelijkheden voor groenfondsen. Dit is een goed teken voor de verdere groei in dit segment.

Ondanks vele gesprekken met geïnteresseerde partijen in de zonne-energiesector is er slechts één kleine financiering verstrekt. De verwachting is dat het fonds in de tweede helft van 2015 en in 2016 meer zonne-energieprojecten een financiering zal aanbieden. Omdat beleggen in zonne-energie leidt tot een goede spreiding van de financieringen in het fonds, blijft zonne-energie de aandacht houden.

Decentrale Energievoorziening

De ontwikkelingen in warmte-koude opslag zijn directer gekoppeld aan de ontwikkeling van de commercieel vastgoed en grotere woningbouwprojecten in Nederland. Hoewel op termijn hier enige groei kan ontstaan blijft het aanbod naar verwachting bescheiden, maar ook in deze sector zijn investeringsmogelijkheden

Ook de financiering van installaties voor warmte-koude-opslag blijft van belang voor het fonds.

Duurzame bouw

In 2014 namen de financieringsaanvragen door woningbouwcoöperaties af. Deze trend zette in het eerste halfjaar van 2015 door. Er is wel sprake van initiatieven die zijn gericht op de verduurzaming van commercieel vastgoed, maar ondanks deze positieve ontwikkelingen heeft de bouwsector relatief weinig belangstelling voor leningen uit het fonds. Door de aanhoudend lage rente

is het aanbod van geld aan de woningbouw corporaties dermate groot geworden dat het verschil in effectief tarief voor de corporaties te klein geworden is om te kiezen voor leningen uit de groenfondsen.

Zorg

Eind 2014 zette het ASN Groenprojectenfonds zijn eerste stappen in de financiering van de verduurzaming van zorgprojecten. Het fonds richt zich op organisaties die een sterke financiële positie en een stabiele omzet hebben, en waarbij regelgeving naar verwachting het minst verstorend zal werken. Vooral organisaties in de gehandicaptenzorg en verpleging komen voor een financiering in aanmerking. Hiertoe heeft de project beheerder beleidskaders opgesteld voor verstrekking van leningen aan organisaties in de zorgsector. In 2015 zijn de eerste voorstellen voor financiering behandeld en in 2015 zullen naar verwachtingen de eerste investeringen in deze sector gedaan worden.

In deze sector is ruimte voor groei van het fonds.

2.3 Nieuwe leningen

De beleggingen van het ASN Groenprojectenfonds bestaan overwegend uit onderhandse leningen aan ondernemingen en non-profitorganisaties, die merendeels hypothecair zijn afgedekt of op andere wijze gegarandeerd zijn. Het fonds verstrekte in de verslagperiode de volgende (nieuwe) leningen:

- **Windpark Kreekraksluis B.V.**
  Windpark Kreekraksluis is een windpark dat bestaat uit zestien windturbines van het merk Nordex. Het park is al sinds 2013 operationeel. Het is gebouwd door Delta en bevindt zich ten noorden van het Kreekraksluis-Spuikanaal in Zeeland. In 2015 verkocht Delta het windpark aan de Belgische investeerders DG Infra Yield en TINC. Het ASN Groenprojectenfonds heeft de aankoop door de investeerders mede mogelijk gemaakt met een financiering van nominaal € 42,25 miljoen.
- **Windpark Coevorden B.V.**
  Dit betreft de financiering van één windturbine van het merk Vestas in de gemeente Coevorden. Het project wordt ontwikkeld door Winvast B.V., een bekende ontwikkelaar. De financiering bedraagt nominaal € 3,7 miljoen.
- **Zonnedak Amstelveen College B.V.**
  Deze financiering betreft een van de projecten van Zonnepanelendelen. Zonnepanelendelen is een platform voor crowdfunding, dat lokale initiatieven van instellingen en bedrijven om zonne-energieprojecten te realiseren ondersteunt. In dit geval gaat het om de plaatsing van zonnepanelen op het dak van een school, het Amstelveen College. In totaal heeft Zonnepanelendelen nog zes projecten waarbij zonnepanelen worden geplaatst op gebouwen van scholen, een bedrijf, een zorginstelling en een voetbalstadion. De financiering aan het Amstelveen College bedraagt nominaal € 75.000.

2.4 Risico's en risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's van het ASN Groenprojectenfonds komen voort uit de beleggingen. Dit verslag geeft inzicht in:

- de risico's die zich in de loop van de verslagperiode hebben voorgedaan en de manier waarop deze zijn beperkt; u vindt deze informatie hierna;
- de risico's die zich ultimo juni 2015 voordeden; deze informatie staat in paragraaf 3.4.

Risicobeheer

Met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen heeft ACTIAM bewaakt dat het fonds in het algemeen en de beleggingsportefeuille in het bijzonder voortdurend bleef en blijft voldoen aan:

- de randvoorwaarden die in het prospectus zijn vastgelegd,
- de wettelijke kaders, en
- de investeringsrichtlijnen die specifiek zijn voor het ASN Groenprojectenfonds.

Belangrijkste risico's in de eerste helft van 2015

Beleggen in het ASN Groenprojectenfonds brengt risico's met zich mee. De belangrijkste zijn het renterisico, debiteurenrisico, liquiditeitsrisico en groene-instellingsrisico.

Renterisico

De waarde van de leningen fluctueert als gevolg van veranderingen in marktrentes. Als de kapitaalmarktrente stijgt ten opzichte van de (vaste) couponrente van een lening, dan daalt de waarde (koers) van de lening, en andersom. Hoe langer de gemiddelde resterende looptijd van een lening is, des te meer effect een verandering van de rente heeft op de waarde van de lening. Marktrentes worden vooral beïnvloed door veranderingen in de verwachte wijziging van het inflatietempo en in kredietopslagen. De centrale banken handhaafden in het eerste halfjaar hun ruime monetaire beleid omdat zij er rekening mee hielden dat de groeiverwachtingen zouden afnemen. Op de obligatiemarkten vond na de geleidelijk dalende trend in april een scherpe omslag plaats. De Nederlandse 10-jaarsrente bereikte in april een dieptepunt van 0,2% om vervolgens sterk te stijgen tot 0,9% ultimo juni 2015. De rente-opslagen voor verschillende soorten projecten zijn relatief stabiel gebleven. Dit renterisico wordt geaccepteerd en niet afgedekt.

Kredietrisico

De waarde van een belegging in vastrentende waarden, zoals onderhandse leningen, wordt beïnvloed door een positieve of negatieve ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de desbetreffende uitgevende instel-

ling, de debiteur. Bij een negatieve ontwikkeling kan een debiteur geheel of gedeeltelijk in gebreke blijven; hij kan zijn renteverplichting of aflossingsplicht niet voldoen. Het is ook mogelijk dat de positie van de debiteur zodanig verslechtert dat het resultaat en/of de vermogenspositie negatieve gevolgen ondervindt.

Dit risico wordt beperkt door een zorgvuldige selectie van de beleggingen van het fonds in erkende Nederlandse groenprojecten. De risico's van de debiteuren zijn in vijf categorieën (risicoklasses) ingedeeld. In de verslagperiode is er voor een totaalbedrag van € 46,2 miljoen aan financieringen verstrekt. Daardoor is het percentage liquiditeiten in het fonds gedaald. Doordat het fonds voor een groter gedeelte is belegt, is het risico op projecten in het fonds op portefeuilleniveau toegenomen.

Er werd in de verslagperiode € 500 duizend aan de voorzieningen gedoteerd. De voorziening is opgehoogd doordat de waardering van twee beleggingen naar beneden is bijgesteld. In totaal zijn er voor drie verschillende debiteuren voorzieningen getroffen. Twee beleggingen zijn volledig afgewaardeerd. Het debiteurenrisico wordt begrensd doordat maximaal 15% van het fondsvermogen in één debiteur mag worden belegd; dit percentage geldt bij aanvang van de lening. De vordering op de grootste debiteur van het fonds was kleiner dan 15% van het fondsvermogen, namelijk 12,1%.

Het ASN Groenprojectenfonds maakt gebruik van bankrekeningen bij de ASN Bank om liquiditeiten aan te houden. Daarnaast verlopen kasstromen uit hoofde van rente en aflossingen van debiteuren via de balans van de ASN Bank, waarbij periodiek verrekening van openstaande posten plaatsvindt. Op basis van deze beide activiteiten loopt het fonds kredietrisico op de ASN Bank. Kredietratingbureau S&P beoordeelt ultimo verslagperiode SNS Bank N.V., de aandeelhouder van de ASN Bank, op BBB (met negatief vooruitzicht). De omvang van de bankrekeningen die het fonds aanhoudt bij de ASN Bank, bedroeg 30 juni 2015 € 91,6 miljoen. Doordat het fonds leningen verstrekte vanuit de liquide middelen die het bij de ASN Bank aanhield, is het risico op de ASN Bank gedurende het eerste halfjaar van 2015 verminderd. ACTIAM verwacht het kredietrisico in de tweede helft van 2015 te verminderen door minder liquiditeiten op bankrekeningen van de ASN Bank aan te houden.

Liquiditeitsrisico

De beleggingen in het fonds zijn beperkt verhandelbaar. Het fonds houdt daarom minimaal 10% van het fondsvermogen aan in liquiditeiten. Daardoor is in principe dagelijks toe- en uittreding mogelijk. Om het liquiditeitsrisico en groene-instellingsrisico te beheersen wordt de dagelijks in- en uitstroom gemonitord. Het fonds bleef gedurende de rapportageperiode ruim boven de limiet van 10% liquiditeit. Om de liquiditeitspositie adequaat te kunnen beheren is ACTIAM in juni een standby-kredietfaciliteit aangegaan met de ASN Bank. Op basis van deze faciliteit kan het fonds, indien nodig om participanten uit te kunnen laten treden, tijdelijk krediet aantrekken. In de verslagperiode is hier geen gebruik van gemaakt.

Groene-instellingsrisico

De overheid merkt het ASN Groenprojectenfonds aan als groene instelling als het minimaal 70% van het fondsvermogen in groenprojecten belegt. Dit wordt regelmatig gemonitord, indien nodig zelfs dagelijks. Als het fonds op enig moment minder dan 70% van zijn middelen in groenprojecten heeft belegd, kan het de status van groene instelling verliezen. Daarmee vervallen de fiscale voordelen voor particuliere participanten. Een blijvend tekort aan erkende groenprojecten kan leiden tot verlies van de status van groene instelling. Gedurende de verslagperiode is het percentage groene beleggingen niet onder de 70% geweest; het nam toe van 73,0% tot 83,3%. Op 25 november 2014 is het fonds gesloten voor nieuwe instroom om de huidige participanten te beschermen. Op 14 januari 2015 is het fonds weer open gegaan voor aankopen. Om dergelijke maatregelen te voorkomen, is het streven om een zodanig percentage groenleningen in de portefeuille te hebben dat er voldoende ruimte is voor klanten om in het fonds te beleggen zonder dat het percentage onder 70% daalt. Onder het groene-instellingsrisico valt ook het risico dat de overheid de wet kan aanpassen en de groenregeling kan beperken of afschaffen.

Den Haag, 31 augustus 2015 Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Bas-Jan Blom
Diane Griffioen
ASN Bank N.V., vertegenwoordigd door:
Ewoud Goudswaard
Jeroen Jansen

Verklaring omtrent de bedrijfsvoering van de AIF-beheerder

Algemeen

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB) heeft ACTIAM N.V. (ACTIAM) met ingang van 22 juli 2014 aangesteld als AIF-beheerder van het ASN Groenprojectenfonds. ACTIAM heeft vanaf 22 juli 2014 het AIF-beheer van de fondsen van het ASN Groenprojectenfonds uitgevoerd conform de daartoe geldende wettelijke eisen en het door ABB vastgestelde beleggings- en duurzaamheidsbeleid. Met betrekking tot de uitvoering van het AIF-beheer geven wij de hierna volgende verklaring omtrent de bedrijfsvoering.

Verklaring omtrent de bedrijfsvoering

Wij beschikken over een beschrijving van de bedrijfsvoering die voldoet aan de eisen van de Wet op het financieel toezicht (Wft) en het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo).

Wij hebben gedurende de verslagperiode verschillende aspecten van de bedrijfsvoering beoordeeld. Bij onze werkzaamheden hebben wij geen constateringen gedaan op grond waarvan wij zouden moeten concluderen dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 121 van het Bgfo niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in de Wft en daaraan gerelateerde regelgeving. Op grond hiervan verklaren wij als AIF-beheerder voor het ASN Groenprojectenfonds te beschikken over een beschrijving van de bedrijfsvoering zoals bedoeld in artikel 121 Bgfo, die voldoet aan de eisen van het Bgfo.

Ook hebben wij geconstateerd dat de bedrijfsvoering effectief en overeenkomstig de beschrijving functioneert. Derhalve verklaren wij met een redelijke mate van zekerheid dat de bedrijfsvoering gedurende de verslagperiode effectief en overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd.

Utrecht, 31 augustus 2015

ACTIAM N.V.
Jacob de Wit, voorzitter
Erik Jan van Bergen, directielid
Rob Verheul, directielid
George Coppens, directielid

AVVN

3 Halfjaarcijfers 2015

3.1 Balans

Voor winstbestemming en in duizenden euro's	*Ref*	*30-06-2015*	*31-12-2014*
Beleggingen	**(A)**		
Leningen		305.471	266.166
Af: voorzieningen leningen		-6.551	-6.050
		298.920	260.116
Vorderingen	**(B)**	4.357	6.270
Overige activa	**(C)**		
Liquide middelen		91.641	79.401
Kortlopende schulden	**(D)**	43.432	2.914
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		**52.566**	**82.757**
Activa min kortlopende schulden		**351.486**	**342.873**
Fondsvermogen	**(E)**		
Gestort kapitaal		342.050	329.128
Herwaarderingsreserve		21.510	23.697
Overige reserves		-11.023	-26.326
Onverdeeld resultaat		-1.051	16.374
Totaal		**351.486**	**342.873**

De referenties in de balans en de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten. U vindt deze toelichting in de paragrafen 3.5 respectievelijk 3.6.

3.2 Winst-en-verliesrekening

In duizenden euro's	*Ref.*	*01-01-2015 t/m 30-06-2015*	*01-01-2014 t/m 30-06-2014*
Opbrengsten uit beleggingen	**(F)**		
Rente leningen		3.082	3.011
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	**(G)**	-377	-303
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	**(H)**	-1.810	7.871
Overige bedrijfsopbrengsten	**(I)**	333	498
Som van de bedrijfsopbrengsten		**1.228**	**11.077**
Bedrijfslasten	**(J)**		
Fondskosten		1.732	1.611
Rentelasten		46	--
Voorzieningen			
Mutatie voorzieningen leningen		501	567
Som van de bedrijfslasten		**2.279**	**2.178**
Resultaat		**-1.051**	**8.899**

3.3 Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	*01-01-2015 t/m 30-06-2015*	*01-01-2014 t/m 30-06-2014*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	-1.051	8.899
Aanpassing om het resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	377	303
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	1.810	-7.871
Mutatie voorzieningen leningen	501	567
Aankoop van beleggingen	-47.373	-2.659
Verkoop en aflossingen van beleggingen	5.881	7.690
Mutaties in activa en passiva:		
Vorderingen	1.951	-248
Kortlopende schulden	40.480	-10.716
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**2.576**	**-4.035**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	17.129	6.319
Inkoop van participaties	-4.207	-18.662
Uitgekeerd dividend	-3.258	-4.911
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**9.664**	**-17.254**
Mutatie liquide middelen	12.240	-21.289
Liquide middelen begin van de verslagperiode	79.401	92.059
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**91.641**	**70.770**

3.4 Toelichting algemeen

Het ASN Groenprojectenfonds is een open fonds voor gemene rekening naar Nederlands recht, opgericht op 15 november 1995. Het fonds is niet genoteerd aan enige effectenbeurs. ACTIAM, de AIF-beheerder van het fonds, heeft KAS Trust & Depositary Services B.V. aangesteld als bewaarder. De juridische eigendom van de beleggingen van het ASN Groenprojectenfonds berust bij Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V. De directie van Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V. wordt gevormd door ACTIAM. ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB) treedt op als beheerder als bedoeld in de voorwaarden van beheer van het ASN Groenprojectenfonds. ABB is daarbij verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid.

Het boekjaar van het fonds is gelijk aan het kalenderjaar. Dit verslag heeft betrekking op de periode van 1 januari 2015 tot en met 30 juni 2015.

Dit halfjaarbericht is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het financieel toezicht (Wft). ABB had tot 22 juli 2014 een vergunning als bedoeld in artikel 2:65 van de Wft. Vanaf 22 juli 2014, het moment dat ACTIAM AIF-beheerder is geworden, is de vergunningsplicht voor ABB vervallen. ACTIAM is in het bezit van een vergunning op grond van artikel 2:65 Wft.

ABB is een 100%-deelneming van ASN Bank N.V., die statutair is gevestigd te Den Haag. ASN Bank N.V. is een volledige dochter van SNS Bank N.V., onderdeel van SNS REAAL N.V.(SNS REAAL) Op 1 februari 2013 is SNS REAAL genationaliseerd. Sindsdien zijn alle aandelen (indirect) in handen van de Nederlandse Staat. Op 30 december 2013 heeft de Nederlandse Staat vervolgens alle aandelen in het kapitaal van SNS REAAL overgedragen aan de Stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen (NLFI). NLFI is sindsdien de enige aandeelhouder van SNS REAAL.

ACTIAM N.V. (ACTIAM) is statutair gevestigd en houdt kantoor in Utrecht. ACTIAM is een 100% deelneming van VIVAT (handelsnaam voor REAAL N.V., vanaf 26 juli 2015 VIVAT N.V.).

Het ASN Groenprojectenfonds wordt beheerst door de bepalingen in de voorwaarden van beheer, die als bijlage zijn opgenomen in het prospectus. Deze voorwaarden van beheer regelen de rechtsverhouding tussen ABB, Pettelaar en de participanten in het fonds (en niet de rechtsverhouding tussen de participanten onderling).

Op onderdelen zijn in dit halfjaarbericht bewoordingen gehanteerd die afwijken van de modellen voor beleggingsinstellingen zoals voorgeschreven in het Besluit modellen jaarrekening, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven.

Fiscale aspecten

Het ASN Groenprojectenfonds heeft de status van fiscale beleggingsinstelling zoals bedoeld in artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, zoals nader is uitgewerkt in het Besluit beleggingsinstellingen. Dit houdt in dat het ASN Groenprojectenfonds geen (0%) vennootschapsbelasting verschuldigd is als het voldoet aan de voorwaarden die in de wet en het Besluit beleggingsinstellingen worden genoemd.
Een van die voorwaarden is dat het fonds de winst die voor uitdeling beschikbaar is, binnen acht maanden na afloop van het boekjaar aan de participatiehouders uitkeert (de doorstootverplichting).

Stelselwijziging

Met ingang van het halfjaarbericht 2015 worden het halfjaarbericht en de jaarrekening opgesteld in overeenstemming met RJ 615.202. Deze richtlijn bepaalt dat waardevermeerderingen van beleggingen waarvoor geen frequente marktnoteringen bestaan, op grond van artikel 2:390 lid 1 BW moeten worden opgenomen in een herwaarderingsreserve. Dit betekent dat het stelsel van grondslagen verandert, hetgeen effect heeft op de samenstellingen van het fondsvermogen en de manier waarop dit wordt gepresenteerd. Deze wijziging heeft geen effect op de hoogte van het fondsvermogen.
Als gevolg van deze stelselwijziging zijn alle gepresenteerde vergelijkende cijfers over de presentatie van het fondsvermogen aangepast.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

Tenzij anders is vermeld zijn alle bedragen in duizenden euro's en worden de posten die in de balans zijn opgenomen, gewaardeerd tegen marktwaarde.

Criteria opname in de balans

Een financieel instrument wordt in de balans opgenomen zodra het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen van het financiële instrument naar het beleggingsfonds zullen vloeien. De reële waarde van een financieel instrument bij eerste opname is gelijk aan de kostprijs van het financiële instrument.
Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het financiële instrument aan een derde worden overgedragen. Als een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een

actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen.
De rentebaten en rentelasten die samenhangen met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen, worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Leningen

De verstrekte leningen hebben geen marktnotering.
De reële waarde van groenleningen, inclusief groenhypotheken, wordt bepaald op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen (rente en aflossingen). Daarbij worden de resterende looptijd en mogelijkheid van vervroegde aflossing in acht genomen.
Per lening wordt een afslag op de rentecurve bepaald. Daardoor wordt bij de bepaling van de contante waarde van de toekomstige kasstromen rekening gehouden met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger kan hebben door te beleggen in een groene instelling.
De gehanteerde rekenrente is de marktrente ultimo verslagperiode voor vergelijkbare financieringen.
De kasstromen en de looptijden hiervan zijn in overeenstemming met die van de lening. Deze rente wordt eventueel verhoogd met een risico-opslag voor specifieke debiteurenrisico's. Zo nodig wordt hierop een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.
Niet-groenleningen, inclusief hypotheken, worden op dezelfde wijze gewaardeerd als groenleningen, maar zonder rekening te houden met het belastingvoordeel.

Transactiekosten

Transactiekosten bij aankoop van beleggingen worden als onderdeel van de kostprijs geactiveerd. Zij worden als onderdeel van de ongerealiseerde waardeveranderingen op beleggingen in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Als gevolg hiervan zijn aan het einde van de verslagperiode geen transactiekosten geactiveerd.
Transactiekosten bij verkoop van beleggingen worden als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen verantwoord.

Overige activa en passiva

De overige vorderingen, kortlopende schulden en voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor de overige vorderingen en kortlopende schulden is de nominale waarde nagenoeg gelijk aan de marktwaarde als gevolg van de korte looptijden van de betreffende posten.

Verwerking van plaatsing en inkoop van participaties

De bedragen die zijn ontvangen respectievelijk betaald uit hoofde van plaatsing, respectievelijk inkoop van participaties, worden geheel verwerkt in het gestorte kapitaal van het fonds.

Op- en afslag bij toe- en uittredingen

Bij de uitgifte en inkoop van participaties van het fonds worden geen kosten voor op- en afslag in rekening gebracht.

Gebruik van schattingen

De opstelling van het halfjaarbericht vereist dat de AIF-beheerder oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.
De uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.
De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herziening van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Resultaatbepaling

Het resultaat bestaat uit in de verslagperiode gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen, de opgelopen en ontvangen renten en commissies, onder aftrek van de kosten die aan de verslagperiode zijn toe te rekenen, en de mutatie in de voorzieningen.

Herwaarderingen

Mutaties als gevolg van (on)gerealiseerde herwaarderingen van beleggingen worden via de winst-en-verliesrekening verwerkt. Het deel van het resultaat dat betrekking heeft op positieve ongerealiseerde herwaarderingen van de beleggingen, wordt niet uitgekeerd aan de participanten, maar toegevoegd aan de herwaarderingsreserve. Negatieve herwaarderingen, waaronder voorzieningen, worden via de winstverdeling ten laste gebracht van de overige reserves.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en de wijze waarop deze zijn aangewend. De kasstromen zijn gesplitst in operationele beleggingsactiviteiten en financieringsactiviteiten. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. In het kasstroomoverzicht wordt het resultaat door middel van aanpassingen hierop tot kasstromen herleid. Deze aanpassingen betreffen onder meer correcties op de overlopende posten.

Financiële risico's en beheersingsmaatregelen

De activiteiten van het ASN Groenprojectenfonds kunnen financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's bestaan uit marktrisico, renterisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico, verhandelbaarheidsrisico, valutarisico en groene-instellingsrisico. De risico's komen voort uit het beheren van de beleggingsportefeuille. Deze risico's worden hieronder nader toegelicht en gekwantificeerd.

Marktrisico

De beleggingen zijn blootgesteld aan marktschommelingen en risico's die inherent zijn aan het beleggen in financiële instrumenten. De waarde van beleggingen kan fluctueren vanwege vele factoren, zoals de verwachtingen over de economische groei, inflatie en prijsontwikkeling op goederen- en valutamarkten. Daarnaast kan de waarde van de beleggingen fluctueren als gevolg van bijvoorbeeld politieke en monetaire ontwikkelingen. Marktrisico's kunnen verschillen per beleggingscategorie. Zij nemen toe door de spreiding van de beleggingen te beperken tot een bepaalde regio of sector en/of door keuze van individuele beleggingen. Het is mogelijk dat de waarde van beleggingen in de hele markt of in een bepaalde regio of sector daalt.

Het fonds belegt in Nederlandse groenprojecten. Door dit specifieke beleid is het fonds blootgesteld aan een significant marktrisico. Doordat het ASN Groenprojectenfonds een Nederlands sectorfonds is, is er bovendien sprake van een beperkte spreiding. Het marktrisico wordt beperkt door een zorgvuldige selectie van de beleggingen van het fonds. De risico's van het fonds worden beschreven in paragraaf 2.9. Hierna ziet u de spreiding van de beleggingen over verschillende sectoren.

	% van de portefeuille	*Marktwaarde (in € 1.000)*
Duurzaam bouwen	37,96	115.955
Windenergie	29,64	90.555
Decentrale energievoorziening	5,73	17.515
Biovergisters	2,21	6.748
Zonne-energie	0,63	1.932
Natuur en overige groenprojecten	21,60	65.967
Totaal groene beleggingen	**97,77**	**298.672**
Niet-groene portefeuille	2,23	6.799
Totaal beleggingen	**100,00**	**305.471**

Renterisico

De waarde van beleggingen in vastrentende waarden fluctueert onder andere als gevolg van veranderingen in marktrentes. Stijgt de (kapitaal)marktrente ten opzichte van bijvoorbeeld de (vaste) couponrente van een lening, dan daalt de waarde van de lening en andersom. Belangrijke factoren die invloed hebben op marktrentes, zijn veranderingen in de verwachtingen over de inflatie en in kredietopslagen. De mate van rentegevoeligheid is ook afhankelijk van de *duration* (de gemiddelde rentetypische looptijd) van het fonds. Hoe langer de duration van de portefeuille vastrentende waarden of van een lening, des te groter is het effect van een renteverandering op de koers van de lening of de waardering van de portefeuille. Het renterisico is dus groter als de gemiddelde looptijd langer is.

Onderstaande tabel geeft inzicht in het renterisico. Het renterisico wordt niet afgedekt. De *modified duration* geeft een indicatie wat de procentuele waardemutatie van de leningenportefeuille zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.

	30-06-2015	*31-12-2014*
Gemiddelde resterende looptijd	6,35 jaar	5,34 jaar
Modified duration (exclusief liquide middelen)	4,31	4,26

Voor de leningen in de portefeuille van het ASN Groenprojectenfonds gelden de volgende resterende looptijden:

Looptijd	*Marktwaarde (in € 1.000)*	*% van de portefeuille*
< 1 jaar	-4.058	-1,33
1- 5 jaar	94.551	30,95
> 5 jaar	214.978	70,38
Totaal	**305.471**	**100,00**

Kredietrisico

Dit risico wordt ook wel aangeduid als debiteurenrisico. De beleggingen van het fonds bestaan overwegend uit onderhandse leningen aan overheden, ondernemingen en non-profit-organisaties. Bij het verstrekken van onderhandse leningen bestaat het risico dat de kredietnemer niet aan de rente- en/of aflossingsverplichtingen kan voldoen. ACTIAM beheerst dit risico door bij de selectie van beleggingen de kredietwaardigheid van de debiteur te beoordelen, evenals de kwaliteit van het management van de onderneming waaraan het fonds een krediet verstrekt. Daarnaast zijn de kredieten vaak gedekt door onder meer hypotheek- of pandrechten, borgstellingen of garanties van derden (bijvoorbeeld het Waarborgfonds Sociale Woningbouw). Verder wordt het risico beperkt doordat een belegging in één project in beginsel niet meer dan 15% van het fondsvermogen mag bedragen.

Gedurende de looptijd van de lening monitort de projectadviseur de kredieten actief. Bij significante betalingsachterstanden of onzekerheid over terugbetaling zet hij ook de expertise in van de afdeling Bijzonder Beheer van SNS Bank N.V., de aandeelhouder van ASN Bank N.V.

De AIF-beheerder wijst op basis van advies van de projectadviseur alle leningnemers een risicocategorie toe, rekening houdend met eventuele zekerheden en garanties. Dit gebeurt op basis van een risicoanalyse. Bij deze analyse beoordeelt de AIF-beheerder de bedrijfskwaliteit en kredietkwaliteit. De bedrijfskwaliteit wordt onder meer berekend aan de hand van de solvabiliteit en winstgevendheid van de onderneming en/of het project. Verder neemt de AIF-beheerder in ogenschouw of het gaat om een startende onderneming of een bedrijf dat langere tijd bestaat. De kredietkwaliteit is afhankelijk van de terugbetaalcapaciteit van de uitgevende instelling. Bij het verstrekken van een lening worden afdoende zekerheden verkregen. Los van de mathematische rekenmethodiek van de kredietklasse worden kwalitatieve factoren meegewogen. De AIF-beheerder maakt een inschatting van de toekomstige omzetten van het project en van de sectorgebonden risico's, de politieke risico's, de juridische risico's en de projectgebonden risico's.

De tabel hierna vermeldt per risicocategorie het percentage van het fondsvermogen dat in betreffende categorie valt.

Risicoklasse	*30-06-2015*	*31-12-2014*
Liquide	14,2%	23,3%
Sterk	53,3%	55,3%
Goed	24,4%	20,3%
Bevredigend	7,8%	0,6%
Zwak	0%	0%
Default	0,3%	0,5%

De gewogen gemiddelde risicoclassificatie (het gemiddelde van de gehele financieringsportefeuille op basis van het uitstaande obligo van het ASN Groenprojectenfonds) was ultimo juni 2015 goed . De kwaliteit van de financieringsportefeuille is licht afgenomen ten opzichte van ultimo 2014. In de verslagperiode werden er twee dotaties (inzake één debiteur) gedaan aan de voorziening voor in totaal € 501 duizend.

Het ASN Groenprojectenfonds loopt een kredietrisico op het totaal van de beleggingen in vastrentende waarden, vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico voor het fonds bedraagt ultimo verslagperiode € 401,5 miljoen (ultimo 2014: € 359 miljoen). Omdat er tegenover een gedeelte van de liquide middelen kortlopende schulden staan is dit bedrag hoger dan het fondsvermogen.

In paragraaf 2.1 vindt u een overzicht van de vijf grootste debiteuren. In de toelichting op de balans is de volledige lijst met debiteuren opgenomen (zie paragraaf 3.5).

Liquiditeitsrisico en verhandelbaarheidsrisico

De verhandelbaarheid van de beleggingen van het fonds is gering. Dit komt doordat het vermogen van het fonds wordt belegd in leningen die vanwege hun specifieke onderhandse karakter matig tot slecht verhandelbaar zijn. Hierdoor bestaat het risico dat het fonds niet voldoende financiële middelen vrij kan maken om te

voldoen aan zijn verplichtingen om participaties in te kopen. Dit levert een liquiditeitsrisico op. Om dit risico te beperken houdt het fonds minimaal 10% van het fondsvermogen zodanig aan dat dit snel liquide kan worden gemaakt. Ultimo verslagperiode bestond het fondsvermogen voor 26,1% uit liquide middelen (ultimo 2014: 23,2%).

Daarnaast wordt op het grootste deel van de leningen van het ASN Groenprojectenfonds lineair afgelost. De beheerder kan besluiten deze afgeloste middelen niet (allemaal) uit te zetten in nieuwe leningen. Dit zorgt voor additionele liquiditeiten. Om de liquiditeitspositie op adequate wijze te beheren, ging het fonds in juni een standby-kredietfaciliteit aan met de ASN Bank. Op basis van deze faciliteit kan het fonds, indien nodig om participanten uit te kunnen laten treden, tijdelijk krediet aantrekken. In de verslagperiode heeft het fonds hier geen gebruik van gemaakt. In de toelichting op de jaarrekening in paragraaf 3.5 worden de details van deze kredietfaciliteit toegelicht.

Valutarisico

De leningen waarin het fonds belegt en de posities die het tijdelijk in liquiditeiten aanhoudt, noteren in euro's. Daarom loopt het fonds geen valutarisico.

Groene-instellingsrisico

Het fonds is aangewezen als een groene instelling. De belangrijkste voorwaarde waaraan het fonds moet voldoen om deze status te behouden, is dat zijn doel en werkzaamheden voor ten minste 70% bestaan uit het direct of indirect verstrekken van kredieten ten behoeve van projecten die de status van groenproject hebben verkregen overeenkomstig de criteria die zijn vastgesteld in de Regeling Groenprojecten 2010. Als het fonds op enig moment minder dan 70% van zijn middelen in groenprojecten heeft belegd, kan dit tot verlies van de status van groene instelling leiden. Dit leidt tot fiscale heffingen bij het fonds.

Dat leidt ertoe dat de fiscale voordelen voor de participant vervallen. Op 30 juni 2015 was 83,3% (ultimo 2014: 73,0%) van het fondsvermogen in erkende groenprojecten belegd (zie paragraaf 2.2).

Dit groene-instellingsrisico hangt samen met het liquiditeitsrisico. Als liquiditeiten die het fonds ontvangt uit aflossingen, niet opnieuw worden uitgezet, neemt het aandeel van liquiditeiten in het fondsvermogen toe en daalt het liquiditeitsrisico. Daarmee stijgt het groene-instellingsrisico, aangezien de omvang van de portefeuille groene leningen afneemt. ACTIAM monitort dit risico door de dagelijkse in- en uitstroom te volgen op basis van liquiditeitsprognoses. Als het fonds onder de 70%-grens dreigt te komen, kan toetreding tot en/of uittreding uit het fonds beperkt, gewijzigd of beëindigd worden en/of kunnen hieraan overige voorwaarden verbonden worden. In dat geval kan het fonds voor korte of langere tijd geen participaties uitgeven en/of inkopen.

3.5 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

In duizenden euro's	*30-06-2015*	*31-12-2014*
Groene beleggingen	298.672	255.705
Niet-groene beleggingen	6.799	10.461
Af: voorzieningen leningen	-6.551	-6.050
	298.920	**260.116**

Groene leningen		
Stand per 1 januari	255.705	248.858
Overboeking van / naar niet-groene leningen	7.356	-41
Aankopen	43.287	4.987
Verkopen en/of lossingen	-5.155	-10.517
Gerealiseerde waardeveranderingen	-358	-553
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-2.163	12.971
Stand ultimo periode	**298.672**	**255.705**

Niet-groene leningen		
Stand per 1 januari	10.461	4.414
Overboeking naar / van niet-groene leningen	-7.356	41
Aankopen	4.086	5.505
Verkopen en/of lossingen	-726	-149
Gerealiseerde waardeveranderingen	-19	-50
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	353	700
Stand ultimo periode	**6.799**	**10.461**

Voorzieningen leningen		
Stand per 1 januari	6.050	5.596
Mutatie ten gunste (-) / ten laste van het resultaat	501	454
Stand ultimo periode	**6.551**	**6.050**

Voor debiteuren die mogelijk niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen, is een voorziening van € 6,5 miljoen getroffen in het fonds.

Leningen per 30 juni 2015; marktwaarde in duizenden euro's (voor aftrek van voorzieningen).

	Plaats van het project	*% van de portefeuille*	*Marktwaarde*
Windenergie			
Windpark Kreekraksluis	Zeeland		42.563
Bevordering Windenergie Nederland B.V.	Zuid-Scharwoude		13.542
Windpark Martens B.V.	Oosterhout		6.775
Maasland Windenergie B.V.	Heerhugowaard		6.737
Windpark van Luna B.V.	Utrecht		5.509
Windpark Logistiekweg B.V.	Utrecht		4.440
Windpark A4 VOF	Alkmaar		4.126
Windpark De Graaf B.V.	Oosterhout		2.331
Windpark Kloosterboer B.V.	Middelburg		2.259
Windpark Rijnwoude B.V.	Rijnwoude		1.323
Windmolens	Anna Paulowna		371
Axel Ventus B.V.	Middelburg/Borssele		358
Exploitatie 900 VOF	Middelburg/Borssele		170
Windpark Rijnwoude B.V.	Rijnwoude		51
		29,64%	**90.555**
Biovergisters			
Bio-Energie Veendam VOF	Veendam		6.642
Biologische Industriële Reststoffenverwerking B.V.	Lichtenvoorde		106
VOF Waterpark Wieringermeer	Wieringerwerf		0
		2,21%	**6.748**
Decentrale energievoorziening			
Gemeente Amsterdam	Amsterdam		1.827
Gemeente Amsterdam	Amsterdam		1.653
Stichting Wooninvest	Leidschendam-Voorburg		1.534
Vaanster XI B.V. Monarch I & II	Bilthoven		1.040
ZON Energie LDC Zandvoort B.V.	Spanbroek		766
Stichting Woonconcept	Meppel		739
Vaanster XI B.V. Poort Halfweg	Bilthoven		723
Voorst Energie B.V.	Zwolle		692
Brabant Water N.V.	Den Bosch		661
ZON Energie Sculpturen Breda B.V.	Spanbroek		655
Vaanster XI B.V. Poort Halfweg	Bilthoven		643
Vaanster IV B.V. Maastoren	Bilthoven		633
Vaanster VIII B.V.	Bilthoven		628
Lichtstad Energie C.V.	Eindhoven		515
Poortambacht Energie C.V.	Rijssen		463
Vaanster XI B.V. c.s.	Bilthoven		419
Vaanster VII B.V.	Bilthoven		412
Stichting Woonconcept	Meppel		402
Vaanster VII B.V. Meesterwerk	Bilthoven		381
Stichting Woonconcept	Meppel		347
Vaanster VII B.V	Bilthoven		320
Woningstichting Bergh	Montferland		306
TEzon B.V.	Den Burg		292
Vaanster VII B.V	Bilthoven		292
Gemeente Amsterdam	Amsterdam		271

	Plaats van het project	*% van de portefeuille*	*Marktwaarde*
Brabant Water N.V.	Den Bosch		269
Vaanster IV B.V. Laurenshof	Bilthoven		261
Vaanster IV B.V. Centric	Bilthoven		207
Stichting Texels Museum	De Koog		164
		5,73%	**17.515**

Duurzaam bouwen

Stichting Woonconcept	Meppel		13.120
Stichting Portaal	Baarn		10.857
Stichting Qua Wonen	Bergambacht		10.845
Stichting Portaal	Baarn		7.918
Exploitatiemaatschappij Villa Flora B.V.	Venlo		7.752
Stichting Wooninvest	Leidschendam-Voorburg		7.505
Stichting Portaal	Baarn		7.055
RWS Partner in Wonen	Goes		5.625
Stichting Wooninvest	Leidschendam-Voorburg		4.891
Stichting Volkshuisvestingsgroep Wooncompagnie	Hoorn		4.502
Patrimonium Woonstichting	Veenendaal		3.576
Patrimonium Woonstichting	Veenendaal		3.555
Patrimonium Woonstichting	Veenendaal		2.819
Gemeente Haarlem	Haarlem		2.327
Gemeente Haarlem	Haarlem		2.293
Stichting Wonen Zuid	Roermond		2.165
Woonstichting Lieven De Key	Amsterdam		2.045
Gemeente Haarlem	Haarlem		1.951
Stichting Stadgenoot	Amsterdam		1.823
Woningstichting Rochdale	Amsterdam		1.771
Spaarnelanden N.V.	Haarlem		1.685
Stichting Viveste	Houten		1.514
Stichting Viveste	Houten		1.316
Stichting ZIENN	Leeuwarden		1.252
Stichting ZIENN	Leeuwarden		1.017
Stichting ZIENN	Leeuwarden		1.002
Stichting Goed Wonen Zederik	Lexmond		873
Stichting Volkshuisvestingsgroep Wooncompagnie	Schagen		699
Stichting Woonconcept	Meppel		531
Stichting Heuvelrug Wonen	Doorn		508
Stichting Woonconcept	Meppel		502
Deventer Ontwikkelingsmaatschappij Sportcomplexen	Deventer		476
Stichting Volkshuisvestingsgroep Wooncompagnie	Schagen		115
Informatiecentrum voor Tuin en Natuur	Utrecht		70
		37,96%	**115.955**

Zonne-energie

YSS Projects I VOF	Den Bosch		999
Solar Access Energy Netherlands B.V.	Deventer		716
Stichting Harmonisch Wonen	Lelystad		131
Zonnedak Amstelveencollege B.V.	Amsterdam		86
		0,63%	**1.932**

	Plaats van het project	*% van de portefeuille*	*Marktwaarde*
Natuur en overige groenprojecten			
Stichting Groenfonds	Hoevelaken		25.508
Eneco Holding N.V.	Rotterdam		13.813
Eneco Holding N.V.	Rotterdam		10.528
Stichting Groenfonds	Hoevelaken		8.038
Stichting Groenfonds	Hoevelaken		6.766
Empyro B.V.	Enschede		1.131
Grasland	Stompwijk		183
		21,60%	**65.967**
Niet-groene portefeuille			
Windpark Coevorden	Odijk		3.545
Bio-Energie Veendam niet-groen gedeelte	Veendam		915
Bevordering Windenergie Nederland B.V.	Zuid-Scharwoude		752
Biologisch akkerbouwbedrijf	Lelystad		560
Windpark A4 VOF	Alkmaar		536
Landbouwprojecten niet-groen gedeelte	Diverse locaties		284
Voorst Energie B.V.	Zwolle		273
Villa Flora	Venlo		239
Deventer Ontwikkelingsmaatschappij Sportcomplexen	Deventer		167
Landbouwprojecten niet-groen gedeelte	Diverse locaties		125
Vaanster XI B.V. Poort Halfweg	Bilthoven		98
Stichting Texels Museum	De Koog		63
New Water Tilburg	Bunnik		58
Lichtstad Energie C.V.	Eindhoven		53
Vaanster VII B.V.	Bilthoven		26
Landbouwprojecten niet-groen gedeelte	Diverse locaties		14
ZON Energie LDC Zandvoort B.V.	Spanbroek		12
ZON Energie Sculpturen Breda B.V.	Spanbroek		3
Windmolens niet-groen gedeelte	Exmorra		2
Windmolens niet-groen gedeelte	Diverse locaties		1
Maasland Windenergie B.V.[1]	Heerhugowaard		-927
		2,23%	**6.799**
Totaal leningen		**100,00%**	**305.471**

[1] In de Niet-groene portefeuille is de lening aan Maasland Eindenergie B.V. het saldo van € 1.977 duizend aan openstaande lening o/g (=bouwdepot) met een lening u/g van € 1.050 duizend.

Per 30 juni 2015 was de modified duration (gemiddelde rentetypische looptijd) van de beleggingen (leningen) van het ASN Groenprojectenfonds 4,31 (ultimo 2014: 4,26). De gemiddelde couponrente op de leningen uit de portefeuille van het fonds bedroeg 2,27% (ultimo 2014: 2,34%). De gemiddelde waardering (reële waarde) van de beleggingen ten opzichte van de nominale waarde bedroeg per 30 juni 2015 104,92% (ultimo 2014: 109,34%).

Aflossing van de leningen

Marktwaarde in duizenden euro's		*30-06-2015*	*31-12-2014*
-4.058	Aflossing binnen één jaar[1]	-1,33%	13,87%
94.551	Aflossing tussen één en vijf jaar	30,95%	26,09%
129.935	Aflossing tussen vijf en tien jaar	42,54%	55,55%
85.043	Aflossing na tien jaar	27,84%	4,49%
305.471	**Totaal leningen**	**100,00%**	**100,00%**

1 De marktwaarde van de aflossingen binnen één jaar is het saldo van € 6.397 duizend aan openstaande leningen o/g (=bouwdepots) versus een saldo van € 2.339 duizend aan leningen u/g.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916
Voor nagenoeg alle financiële instrumenten (€ 297.914 duizend) die zich in de portefeuille van het ASN Groenprojectenfonds bevinden, wordt de reële waarde dagelijks berekend door alle toekomstige kasstromen te verdisconteren. De verdiscontering van die kasstromen zijn gebaseerd op observeerbare rentequotes die de markt actief afgeeft. Bij de bepaling van de reële waarde houdt ACTIAM rekening met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger heeft door te beleggen in een groene instelling. Hierbij kan ACTIAM per lening een afslag op de rentecurve vaststellen. Voor het resterende gedeelte van de portefeuille (€ 7.557 duizend) vindt waardering maandelijks plaats op basis van eigen modellen en aannames over de netto contante waarde van de verwachte kasstromen van de leningen.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In duizenden euro's	*30-06-2015*	*31-12-2014*
Te vorderen lossingen	1.663	3.777
Te vorderen rente	2.502	2.493
Te vorderen van participanten	189	--
Overige te vorderen bedragen	3	--
Totaal	**4.357**	**6.270**

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Overige activa

Liquide middelen
Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. Conform het prospectus wordt minimaal een tiende deel van het vermogen zodanig belegd dat dit snel liquide kan worden gemaakt. Dat vindt onder andere plaats via een rekening ASN Sparen Zakelijk bij ASN Bank N.V. met een marktconforme rente. Samen met het saldo op de rekening-courant garandeert deze de vereiste liquiditeit.
De rentevergoeding bedroeg in de verslagperiode onveranderd 1,0%. Met ingang van 1 april 2015 keert ASN Bank N.V. deze rentevergoeding uit over een bedrag van maximaal € 5 miljoen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In duizenden euro's	*30-06-2015*	*31-12-2014*
Te betalen inzake verstrekte leningen	43.124	2.623
Te betalen rente kredietfaciliteit	19	-
Te betalen fondskosten	289	291
Totaal	**43.432**	**2.914**

De schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

Om de liquiditeitspositie op adequate wijze te beheren, ging het fonds in juni een standby-kredietfaciliteit aan met de ASN Bank. Op basis van deze faciliteit kan het fonds, indien nodig om participanten uit te kunnen laten treden, tijdelijk krediet aantrekken. In de verslagperiode heeft het fonds hier geen gebruik van gemaakt. De standby-kredietfaciliteit is € 27,5 miljoen. De bereidstellingsprovisie bedraagt 1,3% op jaarbasis. De rentevergoeding over daadwerkelijk opgenomen gelden bedraagt het één-maands Euribortarief vermeerderd met een opslag van 2,5%. Tot meerdere zekerheid voor de voldoening van alle betalingsverplichtingen die aan deze kredietfaciliteit zijn verbonden, zijn de volgende leningen met bijhorende nominale waarden verpand:

Lening aan:	*Nominale waarde in euro's*
Stichting Portaal	6.194.188
Stichting Wooninvest	6.738.732
Stichting Wooninvest	1.322.053
Stichting Wooninvest	4.400.000
Patrimonium Woonstichting	3.300.000
Patrimonium Woonstichting	3.320.000
Woonstichting Lieven de Key	1.814.175
Woningstichting Rochdale	1.571.240
Stichting Stadgenoot	1.614.585
Totaal	**30.274.973**

(E) Fondsvermogen

	01-01-2015 t/m 30-06-2015	*01-01-2014 t/m 31-12-2014*
Verloop aantal participaties		
Stand per 1 januari	12.758.803	12.796.270
Uitgegeven participaties	636.204	834.245
Ingekochte participaties	-156.562	-871.712
Stand ultimo periode	**13.238.445**	**12.758.803**
Gestort kapitaal *In duizenden euro's*		
Stand per 1 januari	329.128	329.914
Uitgegeven participaties	17.129	22.091
Ingekochte participaties	-4.207	-22.877
Stand ultimo periode	**342.050**	**329.128**
Herwaarderingsreserve		
Stand per 1 januari	23.697	11.229
- onttrekking/ toevoeging inzake leningen	-1.322	11.746
- onttrekking/ toevoeging inzake hypotheken	-865	722
Stand ultimo periode	**21.510**	**23.697**
Overige reserves *In duizenden euro's*		
Stand per 1 januari	-26.326	4.095
Correctie beginstand (overboeking naar herwaarderingsreserve)	-	-11.229
Mutatie herwaarderingsreserve	2.187	-12.468
Toevoeging uit/ onttrekking aan onverdeeld resultaat	13.116	-6.724
Stand ultimo periode	**-11.023**	**-26.326**
Onverdeeld resultaat *In duizenden euro's*		
Stand per 1 januari	16.374	-1.813
Toevoeging aan/ onttrekking aan overige reserves	-13.116	6.724
Uitgekeerd dividend	-3.258	-4.911
Resultaat over de verslagperiode	-1.051	16.374
Stand ultimo periode	**-1.051**	**16.374**
Totaal fondsvermogen	**351.486**	**342.873**

De specificatie van de herwaarderingsreserve ultimo verslagperiode is als volgt:

	01-01-2015 t/m 30-06-2015	*01-01-2014 t/m 31-12-2014*
Herwaardering hypotheken	20.234	21.556
Herwaardering leningen	1.276	2.141
Stand ultimo periode	**21.510**	**23.697**

Vijfjarenoverzicht

Totalen *In duizenden euro's*	*30-06-2015*	*31-12-2014*	*31-12-2013*	*31-12-2012*	*31-12-2011*
Intrinsieke waarde	351.486	342.873	332.196	339.419	309.240
Totaal resultaat	**-1.051**	**16.374**	**-1.813**	**16.854**	**1.639**
Aantal uitstaande participaties	13.238.445	12.758.803	12.796.270	12.786.414	12.072.630
Per participatie *In euro's*					
Intrinsieke waarde	26,55	26,87	25,96	26,55	25,61
Afgifteprijs	26,57	26,87	25,92	26,53	25,59
Dividend	0,25	0,40	0,45	0,50	0,40
Interest	0,24	0,47	0,47	0,49	0,60
Waardeveranderingen	-0,17	1,02	-0,43	0,97	0,12
Overige bedrijfsopbrengsten	0,02	0,08	0,10	0,12	0,09
Bedrijfslasten	0,17	0,29	0,28	0,26	0,68
Totaal resultaat*	**-0,08**	**1,28**	**-0,14**	**1,32**	**0,14**

* *Het totale resultaat per participatie is berekend op basis van het aantal participaties dat aan het eind van de verslagperiode uitstond.*

3.6 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Opbrengsten uit beleggingen

In duizenden euro's	*01-01-2015 t/m 30-06-2015*	*01-01-2014 t/m 30-06-2014*
Rente leningen	2.813	2.575
Rente hypotheken	269	436
Totaal opbrengsten uit beleggingen	**3.082**	**3.011**

(G) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt hierna informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	*Winsten*	*Verliezen*	*Totaal*
Groene leningen	-	-358	-358
Niet-groene leningen	-	-19	-19
Totaal	**-**	**-377**	**-377**

(H) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt hierna informatie over tot de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	*Winsten*	*Verliezen*	*Totaal*
Groene leningen	669	-2.832	-2.163
Niet-groene leningen	405	-52	353
Totaal	**1.074**	**-2.884**	**-1.810**

(I) Overige bedrijfsopbrengsten

In duizenden euro's	*01-01-2015 t/m 30-06-2015*	*01-01-2014 t/m 30-06-2014*
Commissie verstrekte leningen	130	5
Rente rekening-courant	203	493
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	**3333**	**498**

(G) Bedrijfslasten

In duizenden euro's	*01-01-2015 t/m 30-06-2015*	*01-01-2014 t/m 30-06-2014*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	1.732	1.611
Rentelasten	46	--
Lopende kosten		
Totale lasten	1.778	1.611
Gemiddeld fondsvermogen over de verslagperiode	348.045	325.962
Lopendekostenfactor	**0,50%**	**0,49%**
Omloopfactor	**7,48%**	**-6,79%**

Fondskosten
ABB ontvangt uitsluitend een vergoeding voor de kosten van het beheer van het fonds. Voor de belegger zijn dit de fondskosten. De hoogte van deze vergoeding wordt uitgedrukt als percentage van het fondsvermogen op jaarbasis. Deze vergoeding bedraagt 1,00%. Deze vergoeding wordt per maand berekend op basis van éntwaalfde van het jaartarief over het totale fondsvermogen van het fonds aan het einde van iedere maand. Deze vergoeding wordt iedere maand achteraf in rekening gebracht en komt ten laste van het vermogen van het fonds.

De fondskosten worden gebruikt om de kosten van het beheer van het fonds te betalen, inclusief de kosten van bewaring van de activa, de administratie, de vergoedingen aan de raad van toezicht, de toezichthouder, de accountant, het jaarverslag, de algemene vergadering, marketingkosten en de kosten van projectadvies.
Het percentage van de fondskosten die werkelijk in rekening zijn gebracht, namelijk 1%, wijkt niet af van de fondskosten zoals genoemd in het prospectus.

Rentelasten
Om de liquiditeitspositie op een adequate wijze te beheren, ging het fonds in juni een standby-kredietfaciliteit aan met de ASN Bank. Op basis van deze faciliteit kan het fonds, indien nodig om participanten uit te kunnen laten treden, tijdelijk krediet aantrekken. De afsluitprovisie bedroeg éénmalig € 27.500, de bereidstellingsprovisie bedraagt 1,3% op jaarbasis.

Lopendekostenfactor
De lopendekostenfactor (LKF) is gelijk aan de totale kosten die ten laste van het fonds komen ten opzichte van het gemiddelde fondsvermogen. Bij de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde (*net asset value* ofwel NAV) wordt afgegeven. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten alle kosten die in een verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopende kosten worden uitgedrukt in procenten van het gemiddelde fondsvermogen van het betreffende fonds in de verslagperiode.

Omloopfactor
De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van het fonds. Dit biedt inzicht in de mate waarin er actief beheer plaatsvindt in de beleggingsportefeuille.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:
[(Totaal 1 – Totaal 2) / X] * 100

Totaal 1: het totale bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen)

Totaal 2: het totale bedrag aan transacties (uitgifte + inkopen) van deelnemingsrechten van de beleggingsinstelling

X: de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling

Het gemiddelde fondsvermogen wordt bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of net asset value (NAV) wordt afgegeven. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

Transactiekosten
Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde

en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten zijn niet toegelicht, omdat de kosten onvoldoende identificeerbaar en kwantificeerbaar zijn.

Accountantskosten
De beheerder brengt fondskosten in rekening. De beheerder betaalt de accountantskosten uit deze fondskosten. De accountantskosten die aan de beheerder over geheel 2015 in rekening gebracht zullen worden, bedragen € 20.000 (2014: € 19.500) exclusief btw.

Werknemers
Het ASN Groenprojectenfonds heeft geen werknemers in dienst.

Beloning raad van toezicht
De leden van de raad van toezicht ontvangen voor hun werkzaamheden voor het ASN Groenprojectenfonds ieder een jaarlijkse vergoeding van € 3.000, de voorzitter en vicevoorzitter € 4.500. Dit zijn bedragen op jaarbasis. Deze bedragen zijn inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. Het fonds betaalt deze kosten niet; ABB betaalt deze uit de fondskosten die ABB van het fonds ontvangt. In de eerste helft van 2015 kwam de raad in totaal twee keer bijeen.

4 Overige gegevens

4.1 Uitbesteding werkzaamheden

Voor haar werkzaamheden als AIF-beheerder van het ASN Groenprojectenfonds maakt ACTIAM gebruik van diensten van derden. De uitgangspunten van de samenwerking met de dienstverlenende instellingen zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat ACTIAM voldoet aan de eisen die voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen over prestatienormen, onderlinge informatieverschaffing, de (formele) opzegtermijn en de vergoeding. De vergoedingen voor de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van ACTIAM, dat op zijn beurt vergoed wordt door ABB. ABB stelt het beleggingsbeleid vast op basis waarvan het AIF-beheer van het ASN Groenprojectenfonds door ACTIAM plaatsvindt. Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor ACTIAM opdracht aan derden heeft gegeven:

Werkzaamheden	*Partij*
Uitvoering van projectadvisering	ASN Bank, afdeling Duurzame Financieringen
Voeren van de participantenadministratie	Stichting SNS Beleggersgiro

4.2 Transacties gelieerde partijen

Als beheerder van het ASN Groenprojectenfonds treedt ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB) op. Alle aandelen van ABB zijn in handen van ASN Bank N.V. Alle onderdelen die deel uitmaken van de groep van SNS REAAL N.V., waaronder ASN Bank N.V., SNS Bank N.V., ABB en Stichting ASN Beleggingsfondsen, worden aangemerkt als gelieerde partijen met betrekking tot het ASN Groenprojectenfonds. Op grond hiervan dient ABB de transacties die in het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft zijn genoemd, te vermelden. Transacties worden altijd tegen marktconforme voorwaarden uitgevoerd. Gedurende de verslagperiode vonden er twee transacties met gelieerde partijen plaats. Het fonds sloot een kredietfaciliteit af met de ASN Bank tegen marktconforme voorwaarden en het betaalde de fondskosten van € 1,732 miljoen aan de beheerder, ABB.

Belangenconflicten

Op grond van wet- en regelgeving is de AIF-beheerder verplicht te beschikken over adequate procedures en maatregelen ter voorkoming van en omgang met belangenconflicten. Door de uitvoering van de bedrijfsactiviteiten van ACTIAM, ABB en de afdeling Duurzame Financieringen van de ASN Bank, de projectadviseur, kunnen belangenconflicten ontstaan. ACTIAM, ABB en de projectadviseur hebben passende en effectieve maatregelen getroffen ter voorkoming en beheersing van (mogelijke) belangenconflicten. ASN Groenprojectenfonds heeft financieringen verstrekt aan de hierna genoemde entiteiten die ook een financiering van de ASN Bank ontvangen hebben.

- Algemeen Verbond van Volkstuindersverenigingen in Nederland
- Stichting Texels Museum
- Stichting Volkshuisvestingsgroep Wooncompagnie
- Vaanster (diverse leningen aan verschillende entiteiten)
- Windpark Kreekraksluis

4.3 Bestuurdersbelangen

Geen van de leden van de directie van ABB, van de directie van ACTIAM en van de raad van toezicht heeft een persoonlijk belang in een belegging die wordt aangehouden door het ASN Groenprojectenfonds.

4.4 Gebeurtenissen na balansdatum

SNS REAAL N.V. (SNS REAAL) heeft 26 juli 2015 bekend gemaakt dat de verkoop van VIVAT, de aandeelhouder van ACTIAM, aan Anbang Group Holdings Co. Ltd. is afgerond. Anbang Group Holdings Co. Ltd. is een volle dochter van Anbang Insurance Group Co. Ltd. (Anbang), een vooraanstaande Chinese verzekeringsmaatschappij. Alle aandelen van SNS REAAL in VIVAT zijn op 26 juli 2015 aan Anbang geleverd. De statutaire naam REAAL N.V. is gewijzigd in VIVAT N.V. De minister van Financiën, De Nederlandsche Bank (DNB) en de Chinese toezichthouder (CIRC), en de aandeelhouder van SNS REAAL (NLFI) hebben de benodigde goedkeuringen verleend.

Empyro B.V. Wierden

Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant

Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering van participanten van ASN Groenprojectenfonds

Opdracht

Wij hebben de in dit halfjaarbericht opgenomen tussentijdse financiële informatie per 30 juni 2015 van ASN Groenprojectenfonds bestaande uit de balans per 30 juni 2015, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht over de periode 1 januari 2015 tot en met 30 juni 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, beoordeeld. De beheerder van het fonds is verantwoordelijk voor het opstellen en het weergeven van de tussentijdse financiële informatie in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving 394 'Tussentijdse berichten'. Het is onze verantwoordelijkheid een conclusie te formuleren bij de tussentijdse financiële informatie op basis van onze beoordeling.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling van de tussentijdse financiële informatie verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2410 'Het beoordelen van tussentijdse financiële informatie door de accountant van de entiteit'. Een beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het inwinnen van inlichtingen, met name bij personen die verantwoordelijk zijn voor financiën en verslaggeving, en het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden. De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een controle die is uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en stelt ons niet in staat zekerheid te verkrijgen dat wij kennis hebben genomen van alle aangelegenheden van materieel belang die bij een controle onderkend zouden worden. Om die reden geven wij geen controleverklaring af.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de tussentijdse financiële informatie per 30 juni 2015 niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten, is opgesteld in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving 394, 'Tussentijdse berichten'.

Utrecht, 31 augustus 2015
KPMG Accountants N.V
G.J. Hoeve RA

Windmolenpark Alphen aan de Rijn

Bijlagen

Bijlage 1 Structuur en overige informatie

Hieronder ziet u een samenvatting van de informatie die elders in het jaarverslag of in het prospectus is vermeld. Voor de volledige omschrijving van deze informatie verwijzen wij u naar desbetreffende passages van het prospectus.

Juridische structuur

Het ASN Groenprojectenfonds is een open-end beleggingsinstelling ingericht als een open fonds voor gemene rekening. Het feit dat het gaat om een open-end beleggingsinstelling, betekent dat het ASN Groenprojectenfonds in beginsel steeds bereid is – bijzondere omstandigheden voorbehouden en zulks ter uitsluitende beoordeling van de beheerder – nieuwe participaties uit te geven respectievelijk participaties in te kopen tegen de dagelijks vastgestelde afgifteprijs.

Fiscale status

Vennootschapsbelasting

Het ASN Groenprojectenfonds heeft de status van fiscale beleggingsinstelling zoals bedoeld in artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, zoals nader is uitgewerkt in het Besluit beleggingsinstellingen. Dit houdt in dat het ASN Groenprojectenfonds geen (0%) vennootschapsbelasting verschuldigd is als het voldoet aan de voorwaarden die in de wet en het Besluit beleggingsinstellingen worden genoemd. Een van die voorwaarden is dat het fonds de winst die voor uitdeling beschikbaar is, binnen acht maanden na afloop van het boekjaar aan de participatiehouders uitkeert (de doorstootverplichting).

Dividendbelasting

Het ASN Groenprojectenfonds is als fiscaal erkende groene beleggingsinstelling vrijgesteld van inhouding van dividendbelasting op dividenduitkeringen aan zijn participanten. Een belegging in het ASN Groenprojectenfonds kwalificeert zich als een groene belegging. Voor beleggers in dit fonds geldt in box 3 een vrijstelling van 1,2% over maximaal € 56.928 (2015). Voor beleggers die het hele kalenderjaar fiscaal partners zijn, geldt een gezamenlijke vrijstelling van € 113.856 (2015). Daarnaast geldt een extra heffingskorting op de inkomstenbelasting die de belegger mogelijk is verschuldigd. Deze korting bedraagt 0,7% van de waarde van de belegging die op 1 januari 2015 in box 3 is vrijgesteld. Het fiscale voordeel kan dus oplopen tot (1,2% + 0,7%) = 1,9% van de waarde in het fonds.

De persoonlijke situatie, wijzigingen in de belastingregels van de lidstaat van herkomst en/of de lidstaat van ontvangst, en de uitleg van deze regels kunnen een positieve of negatieve invloed hebben op de persoonlijke fiscale positie van de belegger. Daarom verdient het aanbeveling hierover een fiscaal adviseur te raadplegen.

	2015
Heffingskorting	0,7%
Vrijstelling vermogens-rendementsheffing box 3	1,2%
Totaal fiscaal voordeel maximaal*	**1,9%**

* *Afhankelijk van de financiële situatie van de belegger; dit voordeel kan in de toekomst wijzigen.*

Kosten bij toe- en uittreden

De beheerder brengt participanten bij aan- en verkooptransacties geen opslagen in rekening.

Fondskosten

De beheerder ontvangt jaarlijks een vergoeding van 1,0% van het fonds voor het beheer. Deze vergoeding wordt berekend over het totale fondsvermogen aan het eind van iedere maand. Uit deze vergoeding worden alle kosten vergoed die de beheerder voor het fonds maakt. U vindt deze last in de vorm van één bedrag in de jaarcijfers. Als naar het oordeel van de beheerder ontwikkelingen het nodig maken dit percentage te verhogen, wordt dit één maand van tevoren in advertenties bekendgemaakt, conform de daaraan gestelde voorwaarden.

Toezicht

Het ASN Groenprojectenfonds valt onder wettelijk toezicht van de Stichting Autoriteit Financiële Markten. Voor de aanbieding van deelnemersrechten in beleggingsinstellingen vereist de Wet op het financieel toezicht dat de beheerder van die beleggingsinstellingen beschikt over een vergunning voor het beheren van beleggingsinstellingen. Voor het beheer van het ASN Groenprojectenfonds beschikt ACTIAM N.V. over de vereiste vergunning als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht.

Verslaglegging

Jaarlijks binnen vier maanden na afloop van elk boekjaar wordt een jaarverslag opgemaakt. Binnen negen weken na afloop van de eerste zes maanden van elk boekjaar wordt een halfjaarverslag opgemaakt. U kunt exemplaren van het jaarverslag en het halfjaarverslag kosteloos verkrijgen bij ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. Wilt u een gedrukte versie ontvangen, dan belt u de ASN Klantenservice 0800 - 03 80 (gratis), van maandag tot en met vrijdag tussen 8.00 en 17.30 uur. U kunt de jaarverslagen ook downloaden van de website www.asnbank.nl/beleggen > Brochures en documenten.

Bijlage 2 Regeling groenprojecten 2010

Regeling van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en de Minister van Financiën van 15 maart 2010, nr. VROM/DGM/K&L 2010006954 houdende regels inzake de aanwijzing van en verklaring voor in Nederland gelegen projecten welke in het belang zijn van de bescherming van het milieu, waaronder natuur en bos (Regeling groenprojecten 2010)

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en de Minister van Financiën, na overleg met de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en na overleg met de Minister van Verkeer en Waterstaat;

Gelet op artikel 5.14, derde lid, onderdeel a, en zevende lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001;

Besluiten:

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

a. *accountantsverklaring*: verklaring, afgegeven door een registeraccountant of een accountant-administratieconsulent;
b. *bedrijventerrein*: ruimtelijk aaneengesloten of functioneel verbonden terrein dat bestemd en geschikt is voor gebruik door vestigingen ten behoeve van handel, nijverheid, commerciële dienstverlening en industrie, daaronder niet begrepen een terrein in overwegende mate bestemd voor kantoren, detailhandel of horeca;
c. *bestaand project*:
   1°. project als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 1°, 2°, 3°,4°, 8° en 9°, b, c, d, e, f, g, h onder 7°, i, j, en k, waarvoor ten minste zes maanden voor de dag waarop de aanvraag tot afgifte van een verklaring wordt ingediend een aanvang met de uitvoering van de werkzaamheden is gemaakt;
   2°. project als bedoeld in artikel 2, onderdeel h, onder 1°, 2°, 5° en 6°, waarvoor op de dag van indiening van een aanvraag tot afgifte van een verklaring een aanvang met de uitvoering van de werkzaamheden is gemaakt;
   3°. project als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 5°, 6° en 7°, dat ten minste zes maanden voor de dag waarop de aanvraag tot afgifte van een verklaring wordt ingediend, reeds voldeed aan een van de projectomschrijvingen in het betreffende onderdeel;
   4°. projecten als bedoeld in artikel 2, onderdeel h, onder 3° en 4°, waarvoor meer dan acht maanden voor de dag waarop de aanvraag tot afgifte van een verklaring wordt ingediend, de hypotheekakte werd gepasseerd dan wel de leenovereenkomst werd gesloten;
d. *Bouwbesluit*: Bouwbesluit 2003;
e. *bruto vloeroppervlak*: oppervlakte conform NEN 2580 gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van opgaande scheidingsconstructies die de desbetreffende ruimte of groep van ruimten omsluiten;
f. *duurzaam geproduceerd hout*: hout waarvoor een door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu erkend certificaat is afgegeven waaruit blijkt dat het voldoet aan de Nederlandse eisen en waarvan het gebruik is aangetoond door middel van certificaten en afleverbewijzen of facturen;
g. *duurzame melkveehouderij*: het bedrijfsmatig houden van melkkoeien op een duurzame wijze met een integraal duurzaam veehouderijsysteem dat in uitvoering overeenstemt met een Duurzame melkveestal die op grond van artikel 3.31 of artikel 3.42a, tweede lid van de Wet inkomstenbelasting 2001 door de Minister is aangewezen als bedrijfsmiddel dat in het belang is van het Nederlandse milieu;
h. *eigenaar-bewoner*: natuurlijk persoon die een woning als bedoeld in onderdeel z in eigendom heeft dan wel verkrijgt en daarin zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben, dan wel de erfpachter, vruchtgebruiker of gerechtigde tot een appartementsrecht als bedoeld in artikel 106 van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek, voor zover deze rechten betrekking hebben op een woning zoals hiervoor bedoeld;
i. *Energie-index*: maat voor de energieprestatie van bestaande woningen aan de hand van een berekeningsmethode die voldoet aan de BRL 9501 zoals vastgesteld op 6 december 2006;
j. *energieklasse*: gestandaardiseerde omzetting van de Energie-index in een als onderdeel van het energieprestatiecertificaat opgenomen energieklasse;
k. *energielabel*: gestandaardiseerde omzetting van de energieklasse in een label met de waardes A tot en met G;
l. *Energieprestatiecoëfficiënt*: coëfficiënt die de energieprestatie van een nieuwbouwwoning of -utiliteitsgebouw aangeeft aan de hand van een genormeerde berekening;
m. *energieprestatiecertificaat*: een op een gebouw toegesneden certificaat dat niet ouder is dan tien jaar waarin het resultaat is vermeld van de berekening van de hoeveelheid energie die nodig wordt geacht voor de verschillende behoeften die verband houden

met een gestandaardiseerd gebruik van dat gebouw, waaronder verwarming, warmwatervoorziening, koeling, ventilatie en verlichting, waarin referentiewaarden zijn vermeld waarmee de energieprestatie van het gebouw kan worden vergeleken en beoordeeld, en dat vergezeld gaat van aanbevelingen voor kosteneffectieve verbetering van de energieprestatie;

n. *gemeenschappelijk visserijbeleid*: het geheel van Europese regels voor de visserij en de aquacultuur;

o. *Groen Label Kas*: tuinbouwkas als teeltruimte die wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig telen van tuinbouwgewassen met een lagere milieubelasting, en die in technische uitvoering overeenstemt met een Groen Label Kas die op grond van artikel 3.31 of artikel 3.42a lid 2 van de Wet inkomstenbelasting 2001 door de Minister is aangewezen als bedrijfsmiddel dat in het belang is van het Nederlandse milieu;

p. *labelstap*: verandering van de Energie-index van een gebouw, waardoor het gebouw in een andere energieklasse valt en zodoende een ander energielabel krijgt;

q. *landbouwgrondstoffen*: producten van de bodem, van de veefokkerij en van de visserij, met uitzondering van producten die een eerste be- of verwerking hebben ondergaan;

r. *natuur- en milieueducatie*: het organiseren van leersituaties om inzicht in en betrokkenheid bij het milieu en ecologische verbanden en processen te vergroten, en waarbij aandacht wordt geschonken aan mogelijkheden om de opgedane kennis in het dagelijkse leven toe te passen;

s. *project*: in Nederland gelegen technisch, functioneel en in de tijd samenhangend geheel van activa en werkzaamheden;

t. *projectbeheerder*: degene voor wiens rekening en risico het project wordt ontwikkeld en in stand wordt gehouden;

u. *projectvermogen*: vermogen dat nodig is voor de financiering van vaste activa en de werkzaamheden om de vaste activa te plaatsen, voor zover noodzakelijk voor en uitsluitend dienstbaar aan de totstandbrenging van een project;

v. *projectvermogen eigen woning*: projectvermogen als bedoeld in artikel 6, lid 9 en lid 11 voor projecten als bedoeld in artikel 2, onderdeel h, onder 1° en 3° voor zover uitgevoerd door een eigenaar-bewoner;

w. *utiliteitsgebouw*: gebouw waarvoor in het Bouwbesluit een energieprestatie-eis is vastgelegd, met uitzondering van woningen;

x. *verbeterproject*: project gericht op een wezenlijke verandering van een bestaand project, waardoor dit naar inrichting, aard of omvang een wijziging ondergaat welke het aanmerkelijk waardevoller maakt voor het milieu, waaronder natuur en bos;

y. *verklaring*: schriftelijk besluit van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer als bedoeld in artikel 5.14, derde lid, onderdeel a, van de Wet inkomstenbelasting 2001, waarin wordt verklaard dat een project in het belang is van de bescherming van het milieu, waaronder natuur en bos;

z. *woning*: gebouw, bedoeld voor bewoning, dat voortdurend als hoofdverblijf ter beschikking zal staan aan een of meer natuurlijke personen en per wooneenheid ten minste is voorzien van een eigen toegang, een eigen toilet, een eigen bad- of douchevoorziening, alsmede van een energieaansluiting, bedoeld voor een kooktoestel om een maaltijd te kunnen bereiden.

Artikel 2

De Minister van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer kan, in overeenstemming met de Minister van Financiën en na overleg met de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Minister van Verkeer en Waterstaat, een verklaring afgeven voor:

a. projecten in de categorie natuur, die zijn gericht op:

1°. de ontwikkeling en instandhouding van bos, met uitzondering van vruchtbomen, windsingels, wegbeplantingen, bomen die bestemd zijn om te dienen als kerstbomen en kweekgoed of voor de opwekking van energie en commercieel gebruik van bos. De projecten bestaan uit aaneengesloten gebieden met een oppervlakte van ten minste vijf hectare;

2°. de ontwikkeling van additioneel stedelijk groen, mits er een toename is van het oppervlak aan groen en dat groen ten minste gedeeltelijk een opgaand karakter heeft. Het betreft de aanleg van stedelijk groen gelegen binnen de bebouwde kom of binnen een zone van 500 meter om de bebouwde kom. Indien het project wegbeplantingen betreft, kan dit alleen nieuw te realiseren wegbeplanting zijn bij bestaande wegen. Tevens mag de aanleg van openbaar groen niet het uitvoeren van achterstallig onderhoud betreffen;

3°. de ontwikkeling en instandhouding van natuur- en landschappelijke waarden in gebieden die als Natura 2000-gebied, Beschermd Natuurmonument of Wetland zijn aangewezen op grond van de Natuurbeschermingswet 1998, of in Nationale Parken of gebieden die onderdeel zijn van de Nationale of Provinciale Ecologische Hoofdstructuur inclusief robuuste ecologische verbindingszones;

4°. de ontwikkeling en instandhouding van natuur- en natuurlijke gebiedseigen landschappelijke en cultuurhistorische waarden binnen de begrenzing van de Nationale Landschappen, zoals uitgewerkt

in de Nota Ruimte (Kamerstukken II 2003-2004, 29 435, nrs.1-2), met uitzondering van opstallen;

5°. de ontwikkeling en instandhouding van nieuwe natuur- en landschappelijke waarden van opengestelde landgoederen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Natuurschoonwet 1928, met uitzondering van opstallen;

6°. de ontwikkeling en instandhouding van nieuwe natuur- en landschappelijke waarden en in aanmerking zijn gekomen voor subsidie op grond van de Provinciale Subsidieregeling natuurbeheer, en in geval van projecten met bos en houtopstanden bestaan uit aaneengesloten gebieden met een oppervlakte van ten minste vijf hectare;

7°. de ontwikkeling en instandhouding van nieuwe natuur en landschappelijke waarden en in aanmerking zijn gekomen voor subsidie op grond van de Provinciale Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer of hoofdstuk 4 dan wel afdeling 5.1.3 van de provinciale Subsidieverordening Natuur en Landschapsbeheer, en in geval van projecten met bos en houtopstanden bestaan uit aaneengesloten gebieden met een oppervlakte van ten minste vijf hectare;

8°. het bevorderen en in stand houden van biodiversiteit door de aanleg van:

a. visgeleidingssystemen voor het opheffen van kunstmatige barrières;

b. landdiergeleidingssystemen voor het opheffen van kunstmatige barrières;

c. vogelwaarschuwingssystemen of alarmeringsystemen ter voorkoming dat vogels zich doodvliegen tegen niet natuurlijke obstakels;

9°. natuur- en milieueducatie gericht op inheemse natuur, mits educatie een primair en aantoonbaar doel is van de projecten en deze educatie geen onderdeel uitmaakt van het reguliere onderwijs curriculum.

b. projecten in de categorie biologische landbouw, die zijn gericht op:

1°. het produceren of door kleine en middelgrote ondernemingen in de zin van Bijlage 1 Verordening (EG) Nr. 800/2008 van de Commissie van 6 augustus 2008 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard (Pb L 214) verwerken van biologische plantaardige landbouwproducten overeenkomstig het Landbouwkwaliteitsbesluit 2007;

2°. het produceren of door kleine en middelgrote ondernemingen in de zin van Bijlage 1 Verordening (EG) Nr. 800/2008 van de Commissie van 6 augustus 2008 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard (Pb L 214) verwerken van biologische dierlijke landbouwproducten overeenkomstig het Landbouwkwaliteitsbesluit 2007.

c. projecten in de categorie landbouw, die zijn gericht op:

1°. het bedrijfsmatig telen van gewassen in een Groen label kas, die voldoet aan de volgende basiseisen:

– er zijn geen voorzieningen aanwezig voor het wegkoelen van opgewekte warmte, en

– ten minste 10% van het totale energiegebruik van de kas bestaat uit zelf opgewekte/gewonnen duurzame energie als omschreven in categorie f.2°, f.3°, f.4°, f.5°, f.6° en g.1°, of

– ten minste 50% minder energie gebruikt wordt dan in een referentiekas. Indien een kas wordt gerealiseerd in een landbouwontwikkelingsgebied glastuinbouw of in een greenport krijgt deze 10 punten als keuzemaatregel binnen het vigerende Certificatiesysteem Groen Label Kas;

2°. a. het door kleine, middelgrote en microondernemingen in de zin van Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (PbEU L 124) volgens de beginselen van het gemeenschappelijk visserijbeleid diervriendelijk kweken van zeevis of zoetwatervis, bestemd voor menselijke consumptie, in een nagenoeg gesloten waterrecirculatiesysteem met een verversing van ten hoogste 0,5 kubieke meter water per kilogram verstrekt voer per dag, waarbij de juveniele vis verkregen wordt van gekweekte oudervissen en waarbij het verstrekte voer duurzaam gekweekt wordt of geheel van plantaardige oorsprong is of afkomstig is van reststromen uit de levensmiddelenindustrie, of

b. het door kleine, middelgrote en microondernemingen in de zin van Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (PbEU L 124) volgens de beginselen van het gemeenschappelijk visserijbeleid diervriendelijk broeden en opkweken en/of diervriendelijk kweken van gebiedseigen schaal- en schelpdieren uit gekweekte ouderdieren en/of gekweekte juveniele dieren, bestemd voor menselijke consumptie, in een nagenoeg gesloten waterrecirculatiesysteem met een maximum verversingsgraad van 0,5% van het dagelijks debiet, waarbij het verstrekte voer duurzaam gekweekt wordt;

3°. duurzame melkveehouderij overeenkomstig de eisen van het certificatiesysteem van de vigerende Maatlat Duurzame Veehouderij en Aquacultuur, onderdeel MDV – melkveestallen, certificaat A.

d. projecten in de categorie duurzame grondstoffen, die zijn gericht op de industriële verwerking van landbouwgrondstoffen, of reststoffen van natuurbeheer tot producten die niet geschikt zijn voor menselijke of dierlijke consumptie, met uitzondering van de verwerking van genoemde stoffen tot energie of energiedragers. Voorwaarde daarbij is dat die producten in Nederland nog niet gangbaar zijn en dat deze leiden tot een vermindering van de aantasting van het milieu.

e. projecten in de categorie terugwinning en hergebruik, die zijn gericht op:
   1°. vermindering van milieudruk en op vermindering van de inzet van primaire grondstoffen voor producten door:
      a. nog niet gangbare processen voor terugwinning van materialen of producten of grondstoffen (anders dan energie of energiedragers), uit stromen waarvoor een laagwaardigere verwerking gangbaar is, waardoor de inzet van primaire grondstoffen beperkt kan worden;
      b. processen gericht op de verwerking van baggerspecie, die gestort zou mogen worden, tot grondstoffen waardoor de inzet van primaire grondstoffen beperkt kan worden;
   2°. een inrichting voor het detoxificeren van te ontmantelen schepen en het ontmantelen van schepen, met een aantoonbaar en gegarandeerd sociaal en milieuverantwoord proces in een gesloten systeem. In dit systeem treden geen emissies naar bodem, lucht en water op en worden afvalstoffen gedetoxificeerd en op een gecontroleerde wijze beheerd. Tevens wordt bescherming van medewerkers gerealiseerd en zal hergebruik van de materialen plaatsvinden;
   3°. a. het in ondergrondse lagen opslaan van koolstofdioxide, afkomstig van verbrandingsinstallaties voor het opwekken van energie of afkomstig van industriële processen;
      b. het realiseren van infrastructuur voor ondergronds transport, ten behoeve van aanwending in kassen of in andere inrichtingen, van koolstofdioxide afkomstig van verbrandingsinstallaties met een minimaal vermogen van 20 MW voor het opwekken van energie of afkomstig van industriële processen en bestaande uit investeringen voor het afvangen, het voorbehandelen en transport van deze gassen.

f. projecten in de categorie duurzame energie, die zijn gericht op:
   1°. a. het realiseren van een biogasopwaardeerinstallatie, bestemd voor het produceren van gas van aardgasnetkwaliteit, waarbij uitsluitend uit biomassa of uit mest verkregen gassen als energie-input mogen dienen;
      b. het realiseren van een biobrandstofproductie-installatie, bestemd voor het produceren van vloeibare of gasvormige duurzame brandstoffen uit houtachtige of celluloseachtige verbindingen in biomassa door hoge druk of hoge temperatuur thermische ontleding of Fischer-Tropsch proces (of een vergelijkbaar proces) of cellulose fermentatie, met uitzondering van mesofiele en thermofiele mestvergisting;
   2°. het opwekken van elektrische energie door middel van een windturbine die is gecertificeerd volgens de Europese veiligheidsnormen 'IEC 61400-1, Ed. 3' en 'IEC WT01', voorzover deze normen daarop van toepassing zijn;
   3°. het opwekken van elektrische energie met behulp van fotovoltaïsche cellen;
   4°. het gebruik van thermische zonne-energie door middel van zonnecollectoren, eventueel in combinatie met een van de volgende warmtepompen:
      a. een warmtepomp met voor water/water-systemen een coëfficiënt of performance van ten minste 4,0, bij een conditie van W10/W45 bepaald conform NEN-EN 14511, of
      b. een warmtepomp met voor brine/water-systemen een coëfficiënt of performance van ten minste 3,2, bij een conditie van B0/W45 bepaald conform NEN-EN 14511;
   5°. het winnen van aardwarmte;
   6°. het opwekken van elektrische energie uit water of waterkracht, mits voorzien van maatregelen ter bescherming van de biodiversiteit, en uitgezonderd het opwekken van energie met behulp van stoomturbines.

g. projecten in de categorie energiebesparing, die zijn gericht op:
   1°. het met behulp van warmtepompen en een gesloten bodemwarmtewisselaar of aquifer opwaarderen van laagwaardige warmte naar hoogwaardige warmte op een zodanige wijze dat de hoogwaardige warmte nuttig wordt aangewend, door middel van:
      a. een warmtepomp met voor water/water systemen een coëfficiënt of performance van ten minste 4,0, bij een conditie van W10/W45 bepaald conform NEN-EN 14511, of
      b. een warmtepomp met voor brine/water systemen een coëfficiënt of performance van ten minste 3,2, bij een conditie van B0/W45 bepaald conform NEN-EN 14511;

2.° a. het aanleggen van energiearme buitenverlichting bestemd voor het verlichten van openbare wegen, openbare pleinen, openbare gebouwen, bruggen, openbare parken, parkeerterreinen of verharde bedrijfsterreinen, exclusief het verlichten van tuinen, planten en sportaccommodaties, en bestaande uit masten, ledlampen en specifiek voor die lampen geschikte armaturen, eventuele elektronische voorschakelapparaten en bijbehorende verlichtingsmanagementsystemen;

b. het aanleggen van energiearme buitenverlichting bestemd voor het verlichten van openbare wegen, openbare pleinen, openbare gebouwen, bruggen, openbare parken, parkeerterreinen of verharde bedrijfsterreinen, exclusief het verlichten van tuinen, planten en sportaccommodaties, waarbij aantoonbaar een energiebesparing wordt gerealiseerd door een toename van het systeemrendement in lumen/Watt van ten minste 30% ten opzichte van het gemiddeld energiegebruik bij soortgelijke gangbare installaties, en bestaande uit masten, lampen en armaturen, eventuele elektronische voorschakelapparaten en bijbehorende verlichtingsmanagementsystemen;

3°. het aanleggen van warmtedistributienetten en het bouwen van bijstookketels en warmtebuffers, waarbij het distributieverlies van de warmte minder is dan 20% en de hulpenergie bijstook minder is dan 20% van het jaargemiddelde, ten behoeve van de benutting van restwarmte van:

a. afvalverbrandingsinstallaties voor stedelijk afval en installaties in de industrie waarbij geen elektriciteit wordt opgewekt;

b. elektriciteitsopwekkingsinstallaties met een elektrisch rendement van ten minste 30% en een minimaal vermogen van 20 MW;

4°. het door een eigenaar-bewoner uit één gasvormige energiebron gelijktijdig opwekken van warmte en elektriciteit in een microwarmtekrachtkoppeling, met een geproduceerd elektrisch vermogen van minimaal 0,8 kWe en maximaal 5 kWe, bestemd voor ruimteverwarming van een woning, waarbij een bivalent rendement voor ruimteverwarming geldt van minimaal 107% op onderwaarde, gemeten volgens NEN-EN 677 op enig moment van de rendementscurve;

5°. het door een eigenaar-bewoner plaatsen van een warmtepomp die bestemd is voor ruimteverwarming van een woning met water als distributiemedium, eventueel gecombineerd met een hoogrendementsketel voor naverwarming met een rendement voor ruimteverwarming van minimaal 107% op onderwaarde gemeten volgens NEN-EN 677.

h. projecten in de categorie duurzaam bouwen, die zijn gericht op:

1°. het realiseren van nieuw te bouwen woningen, die voldoen aan de volgende criteria:

- de Energieprestatiecoëfficiënt van de woningen is niet hoger dan 65% van de eis die geldt in het Bouwbesluit; én
- regenwaterafvoer is afgekoppeld van het rioleringsstelsel, én
- indien hout wordt toegepast is dat duurzaam geproduceerd hout;

2°. het door herbestemming van kantoorpanden realiseren van nieuwe woningen, die voldoen aan de volgende criteria:

- de Energie-index van de gerealiseerde woningen moet ten minste gelijk zijn aan het niveau dat voor nieuwbouwwoningen wordt geëist, én
- indien hout wordt toegepast is dat duurzaam geproduceerd hout;

3°. het renoveren van bestaande woningen door de eigenaar-bewoner, die voldoen aan de volgende criteria:

- indien hout wordt toegepast is dat duurzaam geproduceerd hout;
- er worden energiebesparende maatregelen doorgevoerd, en die voldoen aan één van de volgende niveaus:
  a. de Energie-index van de woning is na renovatie ten minste vier labelstappen lager dan ervoor en de woning verkrijgt na renovatie minimaal een B-label;
  b. de Energie-index van de woning is na renovatie ten minste vijf labelstappen lager dan ervoor en de woning verkrijgt na renovatie minimaal een A-label;

4°. het renoveren van bestaande woningen door tussenkomst van een onderneming. j indien er hout wordt toegepast dit duurzaam geproduceerd hout is, en waarbij voldaan wordt aan één van de volgende niveaus:

a. de Energie-index van de woning is na renovatie ten minste twee labelstappen lager dan ervoor of de woning verkrijgt na renovatie minimaal een B-label;

b. de Energie-index van de woning is na renovatie ten minste vier labelstappen lager dan ervoor en de woning verkrijgt na renovatie minimaal een B-label;

c. de Energie-index van de woning is na renovatie ten minste vijf labelstappen dan ervoor en de woning verkrijgt na renovatie minimaal een A-label;

5°. het realiseren van zeer duurzame utiliteitsgebouwen, die voldoen aan bijlage 1 bij deze regeling.
6°. het renoveren van bestaande utiliteitsgebouwen, en die voldoen aan bijlage 2 van deze regeling en aan één van de volgende niveaus:
   I. de Energie-index van het utiliteitsgebouw is na renovatie ten minste 0,6 lager dan ervoor;
   II. de Energie-index van het utiliteitsgebouw is na renovatie ten minste 1,2 lager dan ervoor;
   III. de Energie-index van het utiliteitsgebouw is na renovatie ten minste 1,8 lager dan ervoor;
7°. de herstructurering van verouderde bedrijventerreinen door overheden of kleine en middelgrote ondernemingen in de zin van Bijlage 1 Verordening (EG) Nr. 800/2008 van de Commissie van 6 augustus 2008 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard (Pb L 214) die de totale kwaliteit van het bedrijventerrein ten goede komen en bestaan uit de renovatie van bestaande gebouwen, opknappen van private buitenruimte van bedrijven en verbeteren van de openbare ruimte.

i. Projecten in de categorie duurzame mobiliteit, die zijn gericht op:
1°. de realisatie van:
   a. vrijliggende of verhoogde fietspaden die verhard zijn met asfalt en die woon- of verblijfsgebieden verbinden met werkgebieden of woonkernen met meer dan 50 000 inwoners, of die de bereikbaarheid per fiets van Transferia, P&R terreinen, OV-stations of OV-halteplaatsen, kantoren- of bedrijventerreinen, scholen, medische en zorginstellingen of toeristische attracties vergroten, of die onderdeel uitmaken van het landelijk fietsroutenetwerk (zoals aangegeven in de Nota Ruimte, Kamerstukken II 2004-2005, 29435, nrs.1-2), of
   b. overdekte fietsenstallingen of de aanschaf van fietsen voor niet-commercieel gemeenschappelijk gebruik;
2°. de aanschaf van:
   a. niet-railgebonden duurzame voertuigen voor goederenvervoer over de openbare weg en voor openbaar personenvervoer voor meer dan 8 passagiers, die voorzien zijn van een hybride of elektrisch systeem of een brandstofcelsysteem voor aandrijving, of uitsluitend rijden op waterstof of een waterstof/aardgas mengsel (met meer dan 10% waterstof);
   b. duurzame vaartuigen voor openbaar personenvervoer voor meer dan 8 personen op binnenwateren, die voorzien zijn van een hybride of elektrisch systeem of een brandstofcelsysteem voor aandrijving of uitsluitend varen op waterstof of een waterstof/aardgas mengsel (met meer dan 10% waterstof);
3°. investeringen in geluid- en emissiearme mobiele werktuigen die voorzien zijn van hydraulische systemen met biologisch afbreekbare, niet-toxische olie, en bestaande uit:
   a. geluid- en emissiearme mobiele machines zoals omschreven in de categorie A5000 van de vigerende Milieulijst, en met een geluidsvermogen van ten minste 1dB(A)/1pW lager dan gesteld in de Milieulijst; of
   b. vuilniswagens, met een hybride aandrijving, of voldoende aan de luchtemissie-eisen voor emissiearme mobiele machines zoals gesteld in de vigerende Milieulijst en, met in beide gevallen een geluidsvermogen van maximaal 96 dB(A)/1 pW; of
   c. kolkenzuigers waarvan de pomp wordt aangedreven door de aftakas, met een hybride aandrijving, of voldoende aan de luchtemissie-eisen voor emissiearme mobiele machines zoals gesteld in de vigerende Milieulijst en, in beide gevallen met een geluidsvermogen van maximaal 98 dB(A) /1 pW; of
   d. zelfrijdende straatveegmachines, met een hybride aandrijving, of indien het voertuig een dieselmotor heeft, deze is voorzien van een roetfilter en, met in beide gevallen een geluidsvermogen van maximaal 83+11logP;
4°. het realiseren van vulstations voor alternatieve milieuvriendelijke brandstoffen, te weten aardgas, biogas, waterstof en een waterstof/aardgas mengsel, met meer dan 10% waterstof, voor de afgifte aan voertuigen en vaartuigen;
5°. nieuwe binnenvaartschepen die bestemd zijn voor het vervoer van goederen of personen en die voldoen aan de eisen die gesteld zijn in de bijlage 3 van deze regeling.

j. projecten in de categorie duurzame waterketens:
1°. die gericht zijn op het:
   a. gescheiden afvoeren en infiltreren, met uitzondering van diepteinfiltratie, van regenwater, gevallen op verharde oppervlakken binnen de bebouwde kom;
   b. gescheiden afvoeren en opslaan voor gebruik als proceswater, met uitzondering van gebruik in de land- en tuinbouw, van regenwater, gevallen op verharde oppervlakken;
   c. gescheiden afvoeren voor lozing op oppervlaktewater van regenwater, gevallen op verharde oppervlakken binnen de bebouwde kom;

2°. die zijn gericht op waterbehandeling op innovatieve en duurzame wijze en bestemd voor:
   a. de bereiding van drinkwater uitgaande van afvalwaterstromen;
   b. de bereiding van drinkwater;
   c. de behandeling van afvalwater ter realisatie van een gesloten watersysteem binnen de inrichting, met uitzondering van de gangbare technieken voor voedingswater in de tuinbouw ter vervanging van niet gesloten systemen;
   d. de behandeling van afvalwater gericht op het terugwinnen en hergebruik van de in het afvalwater aanwezige stoffen, ter vervanging van een bestaand systeem dat werkt zonder een dergelijke terugwinning en hergebruik;
   e. de behandeling van afvalwater, dan wel bereiding van drinkwater waarbij een reductie van ten minste 50% in het energiegebruik wordt gerealiseerd ten opzichte van de bestaande of te vervangen installatie, bij gelijkblijvende of verbeterde zuiveringsresultaten;
   f. de behandeling van afvalwater verontreinigd met prioritaire stoffen waarbij een reductie van ten minste 50% van de effluentwaarde van deze stoffen wordt gerealiseerd ten opzichte van de effluentwaarde van deze stoffen van de bestaande of te vervangen installatie.

k. andere innovatieve en hoogwaardige projecten die naar zijn oordeel in het belang zijn van de bescherming van het milieu, waaronder natuur en bos.

Artikel 3

1. Een verklaring kan slechts worden aangevraagd door en afgegeven worden aan een kredietinstelling of een beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 5.14, tweede lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001, die voornemens is in belangrijke mate bij te dragen aan het verstrekken van kredieten ten behoeve van het project dan wel het direct of indirect beleggen van vermogen in het project.
2. Een aanvraag voor projecten als bedoeld in artikel 2, onderdelen a tot en met d, wordt ingediend bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en voor andere projecten bij Agentschap NL.
3. De aanvraag wordt ingediend met gebruikmaking van een formulier, en in overeenstemming met de procedurele voorwaarden vermeld bij dit formulier, dat door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer op aanvraag beschikbaar wordt gesteld.
4. Aan een aanvrager kan worden verzocht een accountantsverklaring over te leggen, waaruit de juistheid of aannemelijkheid van de in de aanvraag vermelde gegevens blijkt.

Artikel 4

1. Een verklaring wordt niet afgegeven op aanvragen voor:
   a. een bestaand project;
   b. een project, waarvan het projectvermogen minder bedraagt dan € 25.000;
   c. een project, indien dit tot gevolg zou hebben dat op een woning gelijktijdig een verklaring op grond van artikel 2, onderdeel h, onder 3° en een verklaring op grond van artikel 2, onderdeel h, onder 4° van toepassing zou zijn;
   d. een project, indien dit tot gevolg zou hebben dat op een bouwwerk gelijktijdig een verklaring op grond van artikel 2, onderdeel h, onder 5° en een verklaring op grond van artikel 2, onderdeel g of k, van toepassing zou zijn;
   e. een project in artikel 2, onderdeel h, onder 7° met een investeringsomvang van minder dan € 100 000;
   f. een project waarvoor, vanwege toekenning van een financieel of ander voordeel door de overheid of de Commissie van de Europese Gemeenschappen uit andere hoofde dan op grond van deze regeling, een zodanig voordeel ontstaat dat het totale toegestane voordeel op grond van communautaire regelgeving zou overschrijden;
   g. een project waarvan het niet aannemelijk is dat het enig eigen rendement heeft, subsidies van overheden en convenantsmiddelen daaronder begrepen;
   h. een project waarvan het te verwachten economisch rendement van het project in verhouding tot het risico zodanig is dat het zonder toepassing van de regeling tot stand kan komen.
2. Geen verklaring wordt afgegeven indien de aanvrager, na daartoe een verzoek ontvangen te hebben, niet binnen de gestelde termijn de gegevens verstrekt die van belang kunnen zijn voor de beoordeling van een project.
3. Het eerste lid, onderdeel a, is niet van toepassing op projecten als bedoeld in artikel 2, onderdeel b, onder 1° en 2°.
4. Het eerste lid, onderdeel b, is niet van toepassing op projecten als bedoeld in artikel 2, onderdeel f.3°, f.4°, g.1°, g4° of g5°, die worden uitgevoerd op of aan een woning en die worden uitgevoerd voor rekening en risico van de eigenaar-bewoner.

Artikel 5

1. De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer beslist, in overeenstemming met de Minister van Financiën en na overleg met de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Minister van Verkeer en Waterstaat, op een volledige aanvraag binnen acht weken na de indiening ervan.

2. Een volledige aanvraag is een aanvraag waarbij geen aanvullende informatie nodig is voor de beoordeling van het project.
3. Een afschrift van het besluit wordt gezonden aan de projectbeheerder.

Artikel 6

1. De verklaring geldt ten hoogste voor de levensduur van een project en heeft een duur van ten hoogste:
   a. dertig jaren, indien het een project betreft als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 1° tot en met 7°;
   b. tien jaren voor alle andere projecten;
   c. vijftien jaren, indien het een project betreft als bedoeld in artikel 2, onderdeel f, onder 3° of 4°, of onderdeel g, onder 1°, 4° of 5°, die worden uitgevoerd op of aan een woning en die worden uitgevoerd voor rekening en risico van de eigenaar-bewoner.
2. De verklaring kan maximaal negen maanden na de afgifte van de verklaring in werking treden.
3. De verklaring vermeldt de aard van het project, het projectvermogen, de datum waarop de verklaring in werking treedt en de periode waarvoor de verklaring geldt.
4. De verklaring voor een project als bedoeld in artikel 2, met uitzondering van onderdeel a onder 6° en onder 7° vervalt indien binnen twee jaar na de dag van afgifte van een verklaring geen aanvang is gemaakt met de uitvoering van de werkzaamheden.
5. In de verklaring kunnen nadere voorwaarden worden opgenomen.
6. Ter zake van een project als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 7°, komt voor een verklaring in aanmerking een bedrag van:
   a. ten hoogste € 4.538 per hectare voor projecten als bedoeld in de bijlagen 15 tot en met 17, 24a tot en met 30, 32 en 45 bij de Provinciale Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer, onderscheidenlijk in paragraaf 4.2 of in de pakketten A01.01.01a, tot en met A01.01.01g, A01.01.06, A01.02.03a, A01.02.03b, A01.03.01a, tot en met A01.03.01d, A02.01.01, A02.02.01a tot en met A02.02.01c, A02.02.02a tot en met A02.02.02c, A02.02.03, L01.02.01, L01.14.01a, L01.14.01b en T3 van de provinciale Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer;
   b. ten hoogste € 6.808 per hectare voor projecten als bedoeld in de bijlagen 6 tot en met 14, 18, 23 en 41 tot en met 43 bij de Provinciale Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer, onderscheidenlijk in de pakketten A01.01.03a tot en met A01.01.03d, A01.01.05, A01.01.06, A01.02.01a1 tot en met A01.02.01c2, A01.02.02a, A01.02.02b, A02.01.01, A02.01.02, A02.01.03a, A02.01.03b, L01.02.03 en L01.09.01 van de provinciale Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer.
7. Het projectvermogen met betrekking tot een project als bedoeld in artikel 2, onderdeel c, onder 1°, is gemaximeerd op € 100 per vierkante meter kasoppervlak, exclusief de kosten voor gelijktijdig opwekken van warmte/kracht of de kosten van een warmtepomp en/of warmte en koudeopslag.
8. Het projectvermogen met betrekking tot een project als bedoeld in artikel 2, onderdeel c, onder 3° van de duurzame melkveehouderij is gemaximeerd tot € 1 000 000 per stal.
9. Ter zake van een project als bedoeld in artikel 2, onderdeel h, onder 1° komt voor een verklaring in aanmerking een bedrag van € 100 000 indien het een grondgebonden woning betreft, en een bedrag van € 65 000 indien het een niet grondgebonden woning betreft.
10. Ter zake van een project als bedoeld in artikel 2, onderdeel h, onder 2°, komt voor een verklaring in aanmerking een bedrag van € 1 000 per vierkante meter bruto vloeroppervlak van het gedeelte van een pand met woonbestemming, tot een maximum van € 100 000 per gerealiseerde woning.
11. Voor een woning als bedoeld in artikel 2, onderdeel h, onder 3°, komt voor een verklaring in aanmerking:
    a. een bedrag van maximaal € 50 000 voor projecten die voldoen aan de eisen zoals bedoeld in artikel 2, onderdeel h, onder 3°, onder a;
    b. een bedrag van maximaal € 100 000 voor projecten die voldoen aan de eisen zoals bedoeld in artikel 2, onderdeel h, onder 3°, onder b.
12. Voor een woning als bedoeld in artikel 2, onderdeel h, onder 4°, komt voor een verklaring in aanmerking een bedrag dat niet hoger is dan het voorgefinancierde vermogen voor de renovatie van de betreffende woning:
    a. maximaal € 25 000 voor projecten die voldoen aan de eisen zoals bedoeld in artikel 2, onderdeel h, onder 4°, onder a;
    b. maximaal € 50 000 voor projecten die voldoen aan de eisen zoals bedoeld in artikel 2, onderdeel h, onder 4°, onder b;
    c. maximaal € 100 000 voor projecten die voldoen aan de eisen zoals bedoeld in artikel 2, onderdeel h, onder 4°, onder c.
13. Ter zake van een project als bedoeld in artikel 2, onderdeel h, onder 5°, komt voor een verklaring in aanmerking een bedrag van ten hoogste € 600 per vierkante meter bruto vloeroppervlak.
14. Ter zake van een project met betrekking tot een utiliteitsgebouw als bedoeld in artikel 2, onderdeel h, onder 6°, komt voor een groenverklaring in aanmerking:
    a. maximaal € 300 per vierkante meter bruto vloeroppervlak indien het project voldoet aan niveau I;

b. maximaal € 450 per vierkante meter bruto vloeroppervlak indien het project voldoet aan niveau II;
c. maximaal € 600 per vierkante meter bruto vloeroppervlak indien het project voldoet aan niveau III.

15. Voor projecten als bedoeld in artikel 2, onderdeel i, onder 2°, geldt voor alle voer- en vaartuigen in deze categorie dat een verklaring wordt beperkt tot 50% van het projectvermogen.
16. Het projectvermogen van een project onder artikel 2, onderdeel a tot en met j, kan, indien het meer bedraagt dan € 35 000 000, tot dat bedrag worden beperkt.
17. Het projectvermogen van een project onder artikel 2, onderdeel k, wordt, indien het meer bedraagt dan € 25 000 000, beperkt tot dat bedrag, tenzij bij besluit van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer in overeenstemming met de Minister van Financiën anders is bepaald.

Artikel 7

1. Indien het bedrag dat met de verklaring, bedoeld in artikel 2, mogelijk als een financieel of ander voordeel kan worden verworven, meer bedraagt dan € 7 500 000 per onderneming meldt de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer het project overeenkomstig artikel 88, derde lid, van het EG-verdrag aan bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen.
2. Indien het projecten betreft als bedoeld in artikel 2, onder e, onder 2° en 3°, en onder k, meldt de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer het project overeenkomstig artikel 88, derde lid, van het EG-verdrag aan bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen, tenzij het project op grond van een verordening van de Commissie van de Europese Gemeenschappen is vrijgesteld van deze aanmeldingsverplichting.

Artikel 8

1. De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer kan, in overeenstemming met de Minister van Financiën en na overleg met de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Minister van Verkeer en Waterstaat, de verklaring intrekken indien:
   a. de ter zake verstrekte gegevens zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen als bij de beoordeling daarvan de juiste of volledige gegevens bekend waren geweest;
   b. blijkt dat de uitvoering van het project in aanzienlijke mate afwijkt van het project op grond waarvan de verklaring is afgegeven;
   c. blijkt dat de projectbeheerder de vermogenstoestand van het project niet afzonderlijk administreert;
   d. niet wordt voldaan aan de voorwaarden die in de verklaring zijn opgenomen;
   e. de melding, bedoeld in artikel 9, niet onverwijld is geschied;
   f. bij projecten als bedoeld in artikel 2, onder h, onder 3°, de werkzaamheden niet zijn beëindigd binnen twee jaar na de dag waarop de aanvraag tot afgifte van een verklaring wordt ingediend.
2. Het besluit tot intrekking kan terugwerkende kracht hebben.
3. Het besluit tot intrekking wordt gezonden aan de aanvrager.
4. Een afschrift van het besluit wordt gezonden aan de projectbeheerder en aan de inspecteur van de Belastingdienst.

Artikel 9

Indien de uitvoering van een project wordt gewijzigd, doet de instelling die kapitaal verschaft ten behoeve van een project waarvoor een verklaring is afgegeven, daarvan onverwijld melding aan de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

Artikel 10

Ten behoeve van de vaststelling van een verklaring is ten aanzien van de krediet- of beleggingsinstelling, bedoeld in artikel 5.14, tweede lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001, en de projectbeheerder, hoofdstuk VIII, afdeling 2, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, van overeenkomstige toepassing inzake de verstrekking van de van belang zijnde gegevens en de daaraan verbonden rechten en plichten. Hierbij gelden de aan de inspecteur opgelegde verplichtingen eveneens voor de door de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer aangewezen personen.

Artikel 11

Aan de in deze regeling bedoelde normen, meetvoorschriften, tests, verklaringen en certificaten worden gelijkgesteld:

a. normen, meetvoorschriften en tests welke ten minste een gelijkwaardig beschermingsniveau bieden;
b. verklaringen en certificaten welke zijn afgegeven op basis van onderzoekingen en een beschermingsniveau bieden dat ten minste gelijkwaardig is aan het niveau dat met de nationale onderzoekingen wordt nagestreefd.

Artikel 12

1. De Regeling groenprojecten 2005 wordt ingetrokken.

2. De regeling, genoemd in het eerste lid, blijft van toepassing op projecten waarvoor voor de datum van inwerkingtreding van deze regeling een aanvraag voor een verklaring is ingediend.

3. Een verklaring, afgegeven op grond van de regeling genoemd in het eerste lid, voor een project als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 7°, waarvoor
   a. subsidie is verstrekt op grond van de Provinciale Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer voor een tijdvak dat eindigt op 31 december 2009, en
   b. voor bovengenoemde datum een aanvraag tot subsidieverlening is ingediend voor de in artikel 2, onderdeel a, onder 7°, bedoelde onderdelen van de provinciale Subsidieverordening Natuur en Landschapsbeheer, behoudt voor de toepassing van deze regeling en de regeling genoemd in het eerste lid zijn gelding tot de datum waarop op de aanvraag tot subsidieverlening wordt beslist. Indien de aanvraag tot subsidieverlening wordt afgewezen trekt de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, in overeenstemming met de Minister van Financiën en na overleg met de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Minister van Verkeer en Waterstaat, de verklaring in met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2010.

Artikel 13

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de dagtekening van de Staatscourant, waarin zij wordt gepubliceerd.

Artikel 14

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling groenprojecten 2010.

Deze regeling zal met de toelichting en de bijlagen in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 15 maart 2010

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

De Minister van Financiën.

Bijlage 3 Beleidsbepalers en vermogensbeheerders

Verschillende teams zijn betrokken bij het ASN Groenprojectenfonds. Hieronder zijn de leden van deze teams, hun functie, verantwoordelijkheden en ervaring vermeld.

ASN Beleggen

Beleggen

ASN Beleggen is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van beleid voor het ASN Groenprojectenfonds en voor de monitoring van ACTIAM als AIF-beheerder. Tevens is de afdeling verantwoordelijk voor de ontwikkeling van en afzet van beleggingsproducten van de ASN Bank. Dit team draagt tevens zorg voor de uitvoering van wet- en regelgeving voor zover deze betrekking heeft op de klanten en producten. Verder vertegenwoordigt het de ASN Bank en de ASN Beleggingsfondsen op bijeenkomsten voor intermediairs en geïnteresseerden in deze fondsen.

- **Bas-Jan Blom**
  Bas-Jan Blom is sinds 2007 directeur van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V., verantwoordelijk de verkoop, marketing en productontwikkeling van de ASN Beleggingsfondsen. Daarnaast is hij eindverantwoordelijke van de afdeling ASN Vermogensopbouw voor het spaarbedrijf van de bank. Tevens was hij tot eind 2013 directeur van de ASN Groenbank, die is opgeheven per 31 december 2013, en is hij directeur van Energiefonds Overijssel. Voorheen heeft hij acht jaar bij Schretlen & Co gewerkt, waar hij verschillende managementfuncties vervulde op het gebied van financiële planning, relatiemanagement en beleggingsadvies. Daarvoor was hij vijftien jaar werkzaam bij ABN AMRO.

- **Diane Griffioen**
  Diane Griffoen is sinds oktober 2012 directeur van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V., verantwoordelijk voor het beleid van de ASN Beleggingsfondsen en de aanstelling van de AIF-beheerder. Sinds haar afstuderen in 1997 heeft Diane verschillende functies in de beleggingssector vervuld. Zij was directeur Triodos Investment Management, hoofd Vermogensbeheer bij ING Private Banking en aandelenanalist bij Kempen & Co. Diane is in 1997 afgestudeerd als econoom aan de Universiteit van Amsterdam en behaalde in 2001 haar CFA-titel (Chartered Financial Analyst). Diane Griffioen is bestuurslid van het Nederlands Migratie Instituut en extern lid van de Beleggings Advies Commissie van Menzis zorgverzekeraar. Ook is zij extern lid van de auditcommissie van Stichting Pensioenfonds voor Huisartsen.

- **Stephan Langen**
  Stephan Langen werkt sinds 2014 als senior manager groene beleggingsfondsen. Hij is verantwoordelijk voor beleidsontwikkeling en de monitoring van ACTIAM voor het ASN Groenprojectenfonds. In een tijdspanne van 22 jaar heeft Stephan gewerkt als directeur Asset Management bij Thomas Lloyd Global Asset Management in London, als productontwikkelaar bij BNP Paribas Clean Energy Partners in London. Daarvoor heeft Stephan onder andere managementfuncties vervuld bij ABN AMRO Asset Management. Stephan is in 2003 afgestudeerd als econoom aan de universiteit van Amsterdam en behaalde in 2014 zijn CAIA-titel (Chartered Alternative Investment Analyst).

- **Marcel Blom**
  Marcel Blom is sinds oktober 2014 ad interim Senior manager ASN Beleggingsfondsen N.V. en ASN-Novib Microkredietfonds. Hij is verantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling en monitoring van ACTIAM voor deze fondsen. Sinds 1991 heeft Marcel bij verschillende partijen in de Nederlandse financiële sector gewerkt: Robeco/Rabobank (macro-econoom en vastrentend strateeg), MeesPierson (hoofd strategie/portefeuillemanager fund of funds), Blue Sky group (hoofd Fund Management) en PGGM (Senior Strategist). Daarnaast heeft hij als zelfstandig consultant in de beleggings/pensioensector verschillende partijen geholpen bij selectie processen en vervulde hij ad interim functies. Marcel is in 1991 afgestudeerd in Econometrie aan de Rijksuniversiteit Groningen.

- **Dorine Putman-Devilee**
  Dorine Putman-Devilee is sinds september 2000 in dienst bij de ASN Bank. Zij was tot 2004 hoofd van de afdeling kredieten en investeringen. Nu is zij algemeen ambassadeur voor de ASN Bank als manager institutionele relaties. Daarnaast neemt zij namens de ASN Bank deel aan de kredietcommissie van het ASN-Novib Microkredietfonds, waarbij zij speciaal de sociale impact van het fonds bewaakt. Zij werkte tussen 1982 en 2000 in ontwikkelingslanden in microfinanciering en kleinbedrijfontwikkeling. Dorine is afgestudeerd in sociologie der niet-westerse volken.

- **Martijn Huijnen**
  Martijn Huijnen werkt sinds 2013 als senior product-ontwikkelaar. Hij is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van nieuwe producten voor de klanten van de ASN Bank en het verder ontwikkelen van bestaande producten. Hiervoor was Martijn verantwoordelijk voor het maatschappelijk verantwoord beleggen van onder andere het Spoorwegpensioenfonds en Pensioenfonds Openbaar Vervoer. Martijn is afgestudeerd aan de Universiteit Utrecht als algemeen econoom en toegepast ethicus.

ACTIAM Impact Investing

Het team Impact Investing van ACTIAM voert het portefeuillebeheer voor het ASN Groenprojectenfonds uit. De volgende personen uit het team zijn betrokken bij het portefeuillebeheer.

- **Theo Brouwers**
  Theo Brouwers is Managing Director van ACTIAM Impact Investing en is verantwoordelijk voor de activiteiten van de afdeling Impact Investing. Tussen 2006 en 2011 was Theo als lid van de directie van ACTIAM verantwoordelijk voor de commerciële profilering van ACTIAM. Voorafgaand aan de komst naar SNS REAAL was Theo betrokken bij het opzetten en uitbouwen van ING Bank Duurzaam Beleggen. Bij ING was hij werkzaam als General Manager beleggingen. Naast zijn werkzaamheden heeft Theo een belangrijke rol gespeeld bij het opzetten van de Principles for Investors in Inclusive Finance ("PIIF").

- **Marieke François**, Impact Investment Manager
  Sinds november 2014 is Marieke François werkzaam binnen het ACTIAM Impact Investing team. Marieke heeft een sterke achtergrond in microfinanciering door haar studie en uitgebreide werkervaring in deze sector. Marieke was werkzaam als consultant in microfinancieringsinstellingen in Mexico en de Palestijnse gebieden en was projectmanager bij Stichting DOEN. Voordat ze lid werd van het ACTIAM Impact Investing team werkte Marieke voor PGGM N.V. als investment manager Real Assets (land- en bosbouw investeringen) en was ze verantwoordelijk voor de microfinancieringsportefeuille. Marieke heeft een Master in Business Administration (MBA) van de Kellogg School of Management aan de Northwestern University in de Verenigde Staten en een Master in Sociale Geografie aan de universiteit Utrecht.

- **Alexander Lubeck**
  Alexander Lubeck is sinds 2003 werkzaam bij ACTIAM als Senior Portfolio Manager Fixed Income. Binnen ACTIAM Impact Investing is Alexander verantwoordelijk voor portfolio management van de Impact Investing fondsen, waaronder het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds. Daarnaast heeft Alexander veel ervaring in high grade credit, asset backed securities en leveraged loan markets en opkomende markten. Voorafgaand aan zijn positie bij ACTIAM is Alexander werkzaam geweest bij AEGON Investments, Philips Pensioenfonds en ABP Investments. Alexander is afgestudeerd aan de Erasmus Universiteit Rotterdam als Kwantitatief Bedrijfseconoom, register beleggingsanalist en geregistreerd bij DSI als senior institutioneel vermogensbeheerder.

- **Ruben E. Smit**, Impact Investment Manager
  Ruben Smit is via het Economisch Bureau van ING en de afdeling Duurzaam Beleggen van ING Bank in 2006 bij ACTIAM (toen nog SNS Asset Management) terecht gekomen. Ruben is in 1996 afgestudeerd in de Internationale Financiële Economie aan de Universiteit van Amsterdam en is Chartered Financial Analyst (CFA). Binnen ACTIAM is hij werkzaam bij de afdeling Fixed Income. Binnen Impact Investing richt hij zich op landen- en valutaanalyse en de selectie van leningen.

- **Sinisa Vukic**
  Sinisa Vukic is sinds 2008 in dienst bij ACTIAM. Binnen ACTIAM Impact Investing is Sinisa verantwoordelijk voor portfolio management van de Impact Investing Fondsen, waaronder het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds. Tussen 2000 en 2005 is hij werkzaam geweest in ontwikkelingslanden in de agrofinanciering en duurzame ontwikkelingsprojecten. Sinisa is afgestudeerd als econoom aan de Universiteit Belgrado in Servië. Daarnaast heeft hij zijn master Environmental Sciences aan de Wageningen Universiteit behaald.

- **Angeles Toledo**, Impact Investment Manager
  Angeles Toledo werkt voor ACTIAM Impact Investing sinds maart 2015. Angeles heeft ervaring in beleggingen in onder meer leveraged finance, private equity en ESG-integratie. Angeles heeft bij Robeco voor Private Equity Fund of Funds gewerkt waar zij zich bezig hield met sustainable private equity emerging markets en venture capital. Zij heeft ervaring in diverse regio's zoals Oost Europa, India, China, Latijns-Amerika, Zuid Afrika en Israël. Daarvoor was zij portfolio manager Fixed Income High Yield credit bij Shell Pensioenfonds (SAMCO). Angeles is Master in Science (MSc) International Finance aan de universiteit Amsterdam en Bachelor in Science (BSc) Industrial Engineering van Monterrey Institute of Technology, Mexico.

ASN Duurzame Financieringen

Het team van de afdeling Duurzame Financieringen van de ASN Bank verzorgt het projectadvies voor het ASN Groenprojectenfonds. Het team bestaat uit de volgende personen:

- **Jort Bakker**
  Hoofd Duurzame Financieringen
  26 jaar bankervaring
- **Geert Fijnaut**
  Teamleider projectfinancieringen
  18 jaar bankervaring
- **Mark Roesink**
  Senior accountmanager duurzame energie
  17 jaar bankervaring
- **Leo Hellinga**
  Senior accountmanager duurzame energie
  25 jaar bankervaring
- **Audrey de Werker**
  Senior accountmanager zorg
  26 jaar bankervaring
- **Ronald Zeeman**
  Accountmanager
  25 jaar bankervaring
- **Emily Zhu**
  Accountmanager
  9 jaar bankervaring
- **Sonja van der Eijk**
  Accountmanager
  18 jaar financiële ervaring
- **Emiel van Zwet**
  Accountmanager duurzame energie
  2 jaar bankervaring plus 10 jaar andere relevante ervaring
- **Peter van Emmerik**
  Senior kredietanalist
  24 jaar bankervaring
- **Cees Zandbergen**
  Senior kredietanalist
  18 jaar bankervaring
- **Barry Bulpitt**
  Senior medewerker documenten- en zekerhedenbeheer
  14 jaar bankervaring
- **Ad Diemel**
  Senior medewerker documenten- en zekerhedenbeheer
  39 jaar bankervaring
- **Jacinthe Hoogerbeets-de Ruijter**
  Senior medewerker analyse, rapportage en advies
  15 jaar bankervaring
- **Olga Bruinen-van Bracht**
  Senior commercieel ondersteuner
  3 jaar bankervaring
- **Mark Slinger**
  Commercieel ondersteuner
  7 jaar bankervaring

ASN Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek

ASN Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek is verantwoordelijk voor de formulering en de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid van de ASN Bank. Het team formuleert het duurzaamheidsbeleid, doet onderzoek naar landen, projecten en ondernemingen waarin de ASN Bank en de ASN Beleggingsfondsen zouden kunnen investeren, en voert het stembeleid en de dialoog met ondernemingen (engagement) uit.

- **Piet Sprengers**
  Piet Sprengers werkt sinds 2006 als hoofd van de afdeling Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek bij de ASN Bank. Hij is verantwoordelijk voor het duurzaamheidsbeleid en het duurzaamheidsonderzoek voor de ASN Bank en de ASN beleggingsfondsen op het gebied van het selecteren van investeringen, stemmen en engagement. Hij is tevens lid van het ASN Bank management team. Hiervoor werkte hij onder andere 11 jaar als directeur van de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO) waarvan hij tevens oprichter is. Hij heeft biologie gestudeerd aan de universiteit van Nijmegen.

- **Mariëtta Smid**
  Mariëtta Smid is sinds mei 2008 werkzaam bij de ASN Bank als senior adviseur duurzaamheidsbeleid. Hiervoor heeft Mariëtta sinds 2003 als ESG analist gewerkt bij SNS Asset Management en sinds 1996 als vermogensadviseur en beheerder. Mariëtta heeft een bachelor in bedrijfseconomie. Daarnaast heeft zij de postdoctorale opleiding Financieel en Beleggingsanalist en post graduate program Universalising Socio Economic Security for the Poor aan het Institute of Social Studies succesvol afgerond.

- **Hansje van der Zwaan-Plagman**
  Hansje van der Zwaan-Plagman is sinds februari 2011 werkzaam bij de ASN Bank als senior adviseur duurzaamheidsbeleid en -onderzoek. Zij is gespecialiseerd in mensenrechten en was hiervoor ruim zes jaar werkzaam bij de NGO Aim for human rights. Hiervoor werkte zij als juridisch adviseur bij een advocatenkantoor gespecialiseerd in o.a. vreemdelingen- en vluchtelingenrecht. Zij studeerde rechten aan de Universiteit van Maastricht waar zij haar meester titel behaalde en deed met goed gevolg een Europese postdoctorale master op het gebied van mensenrechten (E.Ma).

- **Jeroen Loots**
  Jeroen Loots is sinds april 2011 werkzaam bij de ASN Bank als senior adviseur duurzaamheidsbeleid. Hij heeft als specifieke aandachtsgebieden klimaat

en biodiversiteit. Hiervoor was Jeroen programma manager bij Stichting DOEN, en daarvoor als beleidsmedewerker bij het Ministerie van VROM en de Tweede Kamerfractie van de PvdA als beleidsmedewerker milieu en economie. Jeroen heeft economie gestudeerd aan de Wirtschafts Universitat in Wenen en de VU in Amsterdam met als specialisatie innovatie.

- **Charlotte Scheltus**
  Charlotte Scheltus is sinds augustus 2011 werkzaam bij de ASN Bank als adviseur duurzaamheidsbeleid & onderzoek. Hiervoor heeft Charlotte gewerkt als jurist bij een advocatenkantoor en als onderzoeksassistent aan de Vrije Universiteit van Amsterdam. Charlotte heeft een Master internationaal publiekrecht. Daarnaast heeft zij een specialisatie in mensenrechten behaald aan de Universiteit van Pretoria, Zuid-Afrika.

- **Irene de Jong**
  Irene de Jong is sinds september 2011 werkzaam bij de ASN Bank als adviseur van de afdeling Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek. Irene heeft hiervoor de bachelor Biologie aan de Universiteit van Amsterdam afgerond en heeft zich hierbij gespecialiseerd in ecologie en biodiversiteit. Na haar bachelor heeft ze zich meer op communicatie van levenswetenschappen gericht en de master 'Toegepaste Communicatiewetenschappen' aan de Wageningen Universiteit succesvol afgerond. Verder is ze (vrijwillig) werkzaam geweest bij instanties als Staatsbosbeheer, Milieudefensie en Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen. Zij is sinds januari 2015 actief als bestuurslid bij de Club van Rome Nederland.

- **Martine Veenhuis**
  Martine Veenhuis is sinds juni 2013 werkzaam bij de ASN Bank als assistent van de afdeling Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek. Martine heeft de HTS Bedrijfskaderopleiding afgerond aan de Fontys Hogeschool in Eindhoven. Zij heeft o.a. bij ING Real Estate Investment Management en Instituut Clingendael gewerkt als Management Assistent/ Afdelingassistent. Martine is allround opgeleid en haar kracht ligt in het regelen en organiseren van alle randzaken.

- **Jonna Tjapkes**
  Jonna Tjapkes is het jongste lid van de afdeling Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek en sinds september 2014 werkzaam bij de ASN Bank als duurzaamheidsanalist. Maar ze is niet nieuw bij de ASN Bank want hiervoor heeft ze tijdens haar master stage gelopen bij de afdeling duurzaamheidsbeleid van de ASN Bank, en in de periode januari-juni 2014 heeft zij Mariëtta Smid vervangen tijdens haar zwangerschapsverlof. Jonna heeft Internationale Betrekkingen en Internationale Organisatie (IBIO) aan de Rijksuniversiteit Groningen afgerond, en is bijna klaar met haar master IBIO met een specialisatie in Internationale Politieke Economie.

Bijlage 4 Adresgegevens en personalia

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V

Bezuidenhoutseweg 153
2594 AG Den Haag
Postbus 93514
2509 AM Den Haag

Telefoon 070 – 356 93 33
Handelsregister KvK Den Haag nr. 27143242

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Bas-Jan Blom
Diane Griffioen
en ASN Bank N.V., vertegenwoordigd door:
Ewoud Goudswaard
Jeroen Jansen

AIF-beheerder

ACTIAM N.V.
Croeselaan 1
3521 BJ Utrecht
Postbus 8444
3503 TK Utrecht

Raad van toezicht

Cateautje Hijmans van den Bergh (voorzitter)
Kees Koedijk (vicevoorzitter)
Mijntje Lückerath-Rovers
Nico Roozen
Lodi Hennink

Juridisch eigenaar van de vermogensbestanddelen

Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V.
Croeselaan 1
3521 BJ Utrecht

Bewaarder

KAS Trust & Depositary Services B.V.
Nieuwezijds Voorburgwal 225,
1012 RL Amsterdam

Accountant

KPMG Accountants N.V.
Rijnzathe 14
3454 PV De Meern

Projectadviseur

ASN Bank, afdeling Duurzame Financieringen
Bezuidenhoutseweg 153
2594 AG Den Haag

Raad van Toezicht

- **Cateautje Hijmans van den Bergh**
  Benoemd in 2009, herbenoemd in 2013 tot 2017.
  Cateautje Hijmans van den Bergh (1961) is werkzaam als zelfstandig bestuursadviseur en interim manager in de financiële sector. Na haar doctoraal examen klassieke talen aan de Rijksuniversiteit Leiden trad zij in dienst bij Bank Mees & Hope (later MeesPierson), waar zij circa tien jaar werkzaam was in diverse functies op het gebied van financieringen van grote corporates en projectfinancieringen in binnen- en buitenland. In 1997 trad zij in dienst bij Boer & Croon waar zij werkzaam is geweest tot begin 2014 als partner. Vanwege haar affiniteit met en achtergrond in de financiële wereld werkte zij daar vooral voor klanten in de financiële dienstverlening. Zij was verantwoordelijk voor trajecten op het gebied van strategieontwikkeling, (re)organisaties en vraagstukken op het gebied van sturing en structuur, in het bijzonder in de pensioen- en beleggingswereld. Cateautje Hijmans van den Bergh probeert haar culturele, maatschappelijke en zakelijke interesses te combineren in toezichtfuncties. Zij is lid van de raad van toezicht van de Universiteit Leiden. Ook is zij lid van de raad van advies van Stichting Internationale Spinozaprijs. In haar vrije tijd houdt zij zich bezig met moderne ceramiek en muziek. Tevens is zij voorzitter van de raad van commissarissen van ASN Beleggingsfondsen N.V.

- **Kees Koedijk**
  herbenoemd in 2015 tot 2019. Kees Koedijk (1960) is hoogleraar Financieel Management aan de Universiteit van Tilburg en decaan van de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen. Hij is expert op het gebied van de financiële economie en financiële markten. Zijn onderzoek richt zich onder andere op macro- en internationale financieringen, portefeuillebeheer en maatschappelijk verantwoord beleggen, en risicobeheer en emotie. Behalve als bestuurder van de faculteit is hij op meerdere gebieden actief, waaronder duurzaamheid.
  Kees Koedijk studeerde economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Daar promoveerde hij in 1989 op een empirische studie naar wisselkoersen. Daarna was hij onder meer hoogleraar Finance aan de Universiteit Maastricht, directeur van LIFE (Limburg Institute of Financial Economics), vicedecaan van de faculteit Bedrijfskunde van de Rotterdam School of Management, hoogleraar Financial Management aan de Erasmus Universiteit en bijzonder hoogleraar voor de Fortis Chair in Sustainable Finance. Tevens doceert hij op diverse buitenlandse universiteiten en is redacteur van wetenschappelijke bladen op het gebied van financiën. Kees Koedijk bekleedde diverse nevenfuncties. Zo was hij lid van de Raad van Economisch Adviseurs Tweede Kamer en nationale penningmeester van het CDA. Momenteel is hij lid van het Monitoring Committee Code Banken. Tevens is hij lid van de raad commissarissen van ASN Beleggingsfondsen N.V.

- **Mijntje Lückerath-Rovers**
  Herbenoemd in 2013, lopende (laatste) termijn tot 2017. Mijntje Lückerath-Rovers (1968) is hoogleraar corporate governance aan Tilburg University/TIAS. Hiervoor was zij van 2001 tot 2012 verbonden aan de masteropleiding financieel recht van de Erasmus Universiteit; van 2010 tot 2103 was zij hoogleraar Corporate Governance aan Nyenrode Business Universiteit. Aan de Erasmus Universiteit studeerde zij in 1994 af in de financiële bedrijfseconomie. Daarna begon zij haar loopbaan in 1994 bij Rabobank International te Utrecht, waar zij onder meer werkzaam was als vicepresident Project Finance. Een van haar hoofdtaken was financiering van duurzame energie. Nadat zij in 2001 was teruggekeerd bij de Erasmus Universiteit als universitair (hoofd)docent, promoveerde zij in 2007 op een proefschrift over operationele leases (een vorm van off-balancefinanciering). Zij geeft onderwijs en verricht onderzoek op het gebied van goed ondernemingsbestuur, in het bijzonder de rol en samenstelling van de raad van commissarissen. Tevens is zij lid van de raad van commissarissen van ASN Beleggingsfondsen N.V. Ze is ook commissaris/toezichthouder bij o.a. Achmea, NRC Media, de Betaalvereniging Nederland en de KNGF Geleidehonden.

- **Nico Roozen**
  Benoemd in 2012, lopende termijn tot 2016. Nico Roozen (1953) is sinds 1987 directeur van Solidaridad. Solidaridad heeft zich ontwikkeld tot een innovator in fair trade en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Sinds 2011 is Nico Roozen executive director van Solidaridad Network, een internationale organisatie die zich inzet voor de realisatie van een eerlijke, duurzame keten van producent tot consument. Solidaridad Network beschikt over een breed netwerk van producentenorganisaties en maatschappelijke organisaties in 42 landen in de Derde Wereld. Nico Roozen is daarnaast voorzitter van de raad van commissarissen van Kuyichi BV, lid van het bestuur van UTZ Certified, van de adviesraad van Social Accountability International (SAI), van de taskforce Biodiversiteit en natuurlijke hulpbronnen en van het Business Social Compliance Initiative (BSCI). Tevens is hij

lid van de raad van toezicht van het ASN Groenprojectenfonds.

- **Lodi Hennink**
  Benoemd in 2015, lopende termijn tot 2019. Lodi Hennink (1957) is sinds 2007 algemeen directeur van de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV). Deze organisatie behartigt de belangen van de zorg in het algemeen, en die van huisartsen in het bijzonder. Hij heeft de leiding over het bureau van deze vereniging en onderhoudt intensieve externe contacten in het kader van belangenbehartiging. Daarnaast is Lodi Hennink lid van de raad van advies van Tactus Verslavingszorg. Lodi Hennink studeerde bedrijfseconomie met de fiscale afstudeervariant aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Parallel studeerde hij rechten in de privaatrechtelijke en bedrijfsjuridische afstudeerrichtingen. Hij startte zijn loopbaan in de farmaceutische divisie van Gistbrocades. Daar was hij verantwoordelijk voor de marketing van diverse geneesmiddelen. In 1989 maakte hij de overstap naar de Robeco Groep, waar hij international marketing manager werd voor de beleggingsproducten van deze vermogensbeheerder, vooral voor de Duitstalige gebieden. Na een uitstap in een managementpositie van twee jaar bij de Randstadorganisatie ging hij in 1995 terug naar de financiële wereld. Bij Interpolis, waar hij meer dan tien jaar werkzaam was, vervulde hij diverse management- en staffuncties in verschillende onderdelen van de organisatie, waaronder die van toekomstvoorzieningen (levensverzekeringen) en sociale zekerheid. Nadat Interpolis fuseerde met Achmea was hij business development manager in de holding.

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

- **Bas-Jan Blom**
  Bas-Jan Blom is sinds 2007 directeur van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V., verantwoordelijk de verkoop, marketing en productontwikkeling van de ASN Beleggingsfondsen. Daarnaast is hij eindverantwoordelijke van de afdeling ASN Vermogensopbouw voor het spaarbedrijf van de bank. Tevens was hij tot eind 2013 directeur van de ASN Groenbank, die is opgeheven per 31 december 2013, en is hij directeur van Energiefonds Overijssel. Voorheen heeft hij acht jaar bij Schretlen & Co gewerkt, waar hij verschillende managementfuncties vervulde op het gebied van financiële planning, relatiemanagement en beleggingsadvies. Daarvoor was hij vijftien jaar werkzaam bij ABN AMRO.

- **Diane Griffioen**
  Diane Griffoen is sinds oktober 2012 directeur van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V., verantwoordelijk voor het beleid van de ASN Beleggingsfondsen en de aanstelling van de AIF-beheerder. Sinds haar afstuderen in 1997 heeft Diane verschillende functies in de beleggingssector vervuld. Zij was directeur Triodos Investment Management, hoofd Vermogensbeheer bij ING Private Banking en aandelenanalist bij Kempen & Co. Diane is in 1997 afgestudeerd als econoom aan de Universiteit van Amsterdam en behaalde in 2001 haar CFA-titel (Chartered Financial Analyst). Diane Griffioen is bestuurslid van het Nederlands Migratie Instituut en extern lid van de Beleggings Advies Commissie van Menzis zorgverzekeraar. Ook is zij extern lid van de auditcommissie van Stichting Pensioenfonds voor Huisartsen.

Naast bovengenoemde personen heeft ASN Bank N.V. zitting in de directie van ABB. Deze vennootschap wordt vertegenwoordigd door:

- **Ewoud Goudswaard**
  Ewoud Goudswaard (1958) is sinds 2001 algemeen directeur van de ASN Bank. Tevens is hij lid van de raad van commissarissen van Triple Jump B.V., de projectadviseur van het ASN-Novib Microkredietfonds. Ewoud Goudswaard begon zijn carrière bij de NMB Bank, later ING Bank, in het kredietrisicomanagement voor (grote) zakelijke relaties. Vanaf 1989 bekleedde hij directiefuncties in Haarlemmermeer, Amsterdam en Rotterdam; vanaf 1997 was hij voorzitter van de directie van het district Midden-Holland. Ewoud Goudswaard heeft diverse nevenfuncties: hij is lid van de raad van advies van de Club van Rome Nederland en van de raad van advies van Plan Nederland, en penningmeester van de Museumvereniging en stichting Museumkaart.

- **Jeroen Jansen**
  Jeroen Jansen (1962) is sinds 2005 directeur van de ASN Bank, met marketing, communicatie, public relations, vermogensbeheer, duurzaamheidsbeleid en -onderzoek als voornaamste aandachtsgebieden. Jeroen Jansen begon zijn bankcarrière bij Triodos Bank. In 1995 ging hij naar de Hollandse Koopmansbank (nu ACTIAM). Daar ontwikkelde hij vermogensbeheerdiensten en duurzaamheidsresearch voor institutionele beleggers, maatschappelijke instellingen en de ASN Bank. In 2000 trad hij aan als manager Maatschappelijke Strategie bij Concern Communicatie SNS REAAL. Tevens maakte hij deel uit van de staf van de ASN Bank, ter ondersteuning van de toenmalige directie. In 2001 werd hij adjunct-directeur van de ASN Bank. Jeroen Jansen is onder meer penningmeester van Stichting Avondster en zit in de programmaraad van MVO Nederland.

Colofon

Ontwerp
MissionFromMars in samenwerking met SBDD

Opmaak/dtp
Quantes, in samenwerking met Elan Strategie & Creatie

Druk
Quantes

Dit jaarverslag is gedrukt op
Cocoon 100% FSC Recycled

RECYCLED
Gemaakt van gerecycled materiaal
FSC® C115305

ASN Bank
Bezuidenhoutseweg 153
2594 AG Den Haag
Postbus 93514
2509 AM Den Haag

ASN Klantenservice 0800 – 03 80 (gratis)
Fax 070 – 361 79 48
E-mail informatie@asnbank.nl

U kunt een pdf van dit Halfjaarbericht 2015
downloaden van www.asnbank.nl.

ASN BELEGGINGSFONDSEN

voor de wereld van morgen